Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

פרײַז 15 גראָשען

הײַנט 10 זײַטען

נײַער פאָלקסבלאַט

№ 114 | Łódź, Wtorek, 17 maja 1932 r. | צענטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג, י״א אייר תרצ״ב | № 114

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

פילהארמאניע=זאל
נארוטאָוויטשא 20.

הײַנט, דינסטאג, דעם 17. מאי ה. י. 8.30 אָוונט קומט פאָר א

גראַנדיעזער קאָנצערט

אויסגעפירט דורכ׳ן כאר פון
לאָדזער יוד. מוזיק=פעראיין

„שיר"

120 פערזאָן

אין פראָגראַם: פראַגמענטן פון
הײַדנס אראטאריום

1) „מעשה בראשית"
2) קלאסישע מוזיק
3) יוד. פאלקס=לידער

סאָליסטען:
ס. קראַפּיווניק (סאָפּראַן)
ה. קאָרן (טענאָר)
ס. לעוויטין (באַס)
בײַם קלאַוויר: פּרל. ל. ראַקס

דירעקציע: פּראָפ. י. פּיוּווישיס

פּראָגראַם

I טייל:
1) י. הײַדן: פראַגמענטן פון אראטאָריום „מעשה=בראשית".
א) № 10
ב) № 13
ג) № 26–27–28
ד) № 34
סאָלאָ-טערצעט: פּרל. ס. קראַפּיווניק (סאָפּראַן)
ה. קאָרן (טענאָר), ס. לעוויטין (באַס).

2) ג. הענדל: פראַגמענט פון אָראַטאָריום „יציאת מצרים" (אז ישיר).
3) פ. מענדעלסאָן: שדים-טאַנץ פון „וואַלפּורגיס נאַכט".

II טייל:
יודישע פאָלקס=לידער
4) שטערנדל 5) בענקשאַפט-טויבען פאָלקס-לידער בעאַרבייט פון דיר. י. פּיוּווישיס.
6) ל. ליאָו: לולינקי.
7) ס. אַלמאַן: אונטער די גרינינקע בוימעלעך.
8) שיין מיידעלע 9) אַ ליבע שפּילען פאָלקס-לידער בעאַרבייט פון דיר. י. פּיוּווישיס.
10) מ. געלבאַרד: מיין גישט די וועלט איז אַ קרעטשמע – טעקסט פון י. ל. פּרץ.

בילעטען פון 1 זל. ביז 3.50 צו בעקומען אין קאַסע פון „פילהאַרמאָניע".

נאכ'ן אטענטאט אין טאקיא

די טעראריסטען האבען געוואלט צווינגען צו א מלחמה מיט רוסלאנד

יאפאנישער קאבינעט אין דימיסיע

די סבות פון אטענטאט

לאנדאן, 16 (ספ. טעל.) לויט די ידיעות, וואס זענען אהער אנגעקומען פון טאקיא, איז צו זעהן, אז דער אטענטאט אויפ'ן פרעמיער אי־נוקאא, וועלכער איז דערשאסען געווארען אויף טויט דורך יונגע יאפאנישע מאטראזען, איז גע־שעהן צוליב דער גרויסער אונצופרידענהייט אין טאקיא מיט דער נישט־פעסטער האלטונג פון דער יאפאנישער רעגירונג בנוגע שאנכאי און מאנ־דזשוריע.

צווישען דער יאפאנער ארמעע הערשט אן אנ־אונגעהויערע אונצופרידענהייט מיט דער מיליטע־רישער אנפיהרונג, וועלכע דערלאזט צו כסדר'־דיגע סאוויעט'שע הכנות ביי די גרעניצען פון מאנ־דזשוריע און מאנגאליע. די סאוויעטען האבען שוין דארט אנגעזאמעלט העכער 400 טויזענד פיער־באטע זעלנער, 10.000 קאוואלעריע, עטליכע פול־קען שווערע ארטילעריע און העכער 200 אעראפ־לאנען. אין טאקיא האלט מען, אז די סאוויעטישע מאכט ווארט, ביז די וועגען אין מאנדזשוריע וועט לען זיך אויסטריקענען פון די לעצטע פריהלינגס־פערפלייצונגען, כדי דאן אנצוהויבען א מארש אויף מאנדזשוריע.

פון דער ציווילער בעפעלקערונג האט קיינער נישט געליטען פון די 6 באמבעס, וואס זענען געכטען געווארפען געווארען אויף פערשידענע מלו־כה־געביידעס.

* * *

דער ערמארדעטער פרעמיער איז אלט געווען 71 יאהר, און זייט 1890, זינט ס'איז איינגעפיהרט געווארען דער פארלאמענטאריזם אין יאפאן — איז ער געווען דעפוטאט צום פארלאמענט. ער איז 3 מאל געווען מיניסטער און בעת די לעצטע וואה־לען צום פארלאמענט איז זיין פארטיי ארויס אלס זיגער. פון דער צייט אן האט ער געהאלטען די טעקע פון פרעמיער־מיניסטער.

ער איז געווען דער לידער פון דער פארטיי „סענוקאאי" און דורכ'ן וואהל־נצחון פון דער דא־זיגער פארטיי איז ער אויך געקומען צום פרע־מיער־אמט.

א לענגערע צייט איז ער געווען אויך זשור־נאליסט און האט רעדאגירט די צייטונג „האכי שימבום".

* * *

דאס ערמארדען דעם יאפאנישען פרעמיער־מיניסטער איז איין רינגעלע אין דער קייט פון די אטענטאטען, וואס זענען לעצטענס אויסגעפיהרט געווארען אין יאפאן.

אנגעהויבען האט זיך עס מיט'ן אטענטאט אויפ'ן פינאנץ־מיניסטער יבאיו, וועלכער איז דער־שאסען געווארען. שפעטער איז געפאלען א קרבן פון די אטענטעטער איינער פון די בעדייטענדסטע פינאנסיסטען, טאקומא דאן. דער פאליציי איז דאן געלונגען צו פערהאלטען צוויי פערדעכטיגע, וועל־כע האבען ערקלערט, אז זיי געהערען צו דער געהיימער ארגאניזאציע „שווארצער דראקאן". עס איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז די דאזיגע גע־היימע ארגאניזאציע האלט אונטער א קאנטאקט מיט דער יוגענד פון די מיליטערישע שולען און איבערהויפט מיט די קאנדידאטען פון קריגס־פלאט.

וואהרשיינליך, איז דער פרעמיער יבאיי קאי געפאלען א קרבן פון דער זעלבער ארגאניזאציע, וועלכע איז נישט געווען צופרידען מיט דער טאק־טיק פון דער רעגירונגס־פארטיי „סענוקאי" לגבי כינא.

יאפאנ'שער קאבינעט אין דעמיסיע?

טאקיא, 16 (ספ. טעל.) דער גאנצער יאפא־נישער קאבינעט האט זיך אנגעגעבען אין די־מיסיע. דער מיקאדא האט געשלאסען דעם פאר־לאמענט אויף אן אומבעשטימטע צייט. אויך די בערזע איז געשלאסען געווארען. ווי ס'איז פעסט־געשטעלט געווארען איז דער אטענטאט אויסגע־פיהרט געווארען דורך א פאשיסטישער ארגאני־זאציע.

גארגולאוו געגעבען אויספיהר־ליכע ערקלערונגען

פאריז, 16 (ספ. טעל.) גארגולאוו האט גע־געבען אויספיהרליכע ערקלערונגען וועגען זיין טאט. ס'איז מעהר נישטא קיין ספק, אז גארגולאוו האט געהאט אן אידעע־פיקס צו צווינגען די אייראפ־פעאישע מלוכות צו א מלחמה מיט סאוויעט־רוס־לאנד, כדי צו בעפרייען רוסלאנד.

גרויסע שרפה אויף א פאסא־זשיר־שיף

פאריז, 16 (ספ. טעל.) אויף דער פאסא־זשיר־שיף „זשארזש פיליפאר" האט אויסגעבראכען א שרפה. מיט שווערע מיה איז געלונגען אפצו־ראטעווען די 600 פאסאזשירען, וועלכע זענען געווען אין גרויס געפאהר.

געשטארבען די עלטסטע יודישע פרוי אין בוקאווינע

טשערנאוויץ. (יט"א) אין טשערנאוויץ איז געשטארבען אין עלטער 114 יאהר, פרוי סאלי דארף. פרוי דארף, די עלטסטע פרוי אין בוקא־ווינע, איז ביז צום לעצטען טאג געווען פיזיש און גייסטיג פולקאם געזונד.

Ciechocinek

Dr. med. W. ŁASKI

אינערליכע און קינדער־קראנקהייטען

נעמט אן פון 1-טען יוני 1932

אזוי ווי אין פאריגען סעזאן.

רעשטען

לאדז, נאוואמיעסקא 5

פראנט, 2-טער שטאק

פערשידענע קאמגארנס, ביליצער, טאמאשאווער און לאדזער

אויף אנציגער און פאלטענס

ווי אויך די מאדערנסטע דאמען־שטאפען אויף פאלטנס און קאסטיומען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערציייגט אייך, ביי

SZCZĘSLIWY

געדענקט נאר

אין פראנט, II שטאק

מאשין־מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע, ווי אויך מצה־מעהל, אייער־פערפעל און סוכארקעס לויט קארלסבאדער סיסטעם

מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט־בע־קאנטע און פרישע געבעקסען פון אונזער

איבעראל־בעוואוסטער צוקערביע

נ. ווינבערג

38 פיעטריקאווער 38

:—: טעל. 143-82 :—:

וויכטיג נייעס!

פערקויף

פון פערשידענע בוימוואלענע רעשטלעך

פאפעלין, באטיסט, לייווענד, מושלין, נאנסוג א. אז. וו.

אויף מעטער און אויף וואג

צו קאנקורענץ־פרייזען

מ. לאנדסבערג

צעגעלניאנא 23, פראנט, 1. שט.

געדענקט דעם אדרעס!

פיעטריקאווער 14

געדענק! אז דעם 19-טען מאי הויבט זיך אן די ציהונג פון דער 1-טער קלאס

געדענק! אז א גרויס גליק ווארט אויף דיר

געדענק! אז ביי דער לעצטער לאטעריע איז אין מיין גליקליכער קאלעקטור געפא־לען דאס געווינס פון 30 000 זל. אויף נומער 89011

געדענק! קויפען זאלסטו א לאס נאר אין דער גליקליכסטער קאלעקטור פון

F. BRAJTSZTAJN

PIOTRKOWSKA 14

Tel. 142-47.

טעל. 142-47

געדענק! מיין אדרעס, אויב דו ווילסט פטור ווערען פון דאגות

געדענק! אז דער הויפט־געווינס איז 1.000.000 זל.

געדענק! אז פאר א קליינע סומע קענסטו רייך ווערען

געדענק! אז יעדער צווייטער לאס געווינט

געדענק! אז דורך אונז זענען א סך מענשען גליקליך געווארען

געדענק! די צייט איז קורץ, אייל זיך פארט אין אונזער קאלעקטור.

פיעטריקאווער 14

8-טע ונג קירזשנער־מייסטער אין לאדז.

הייגט, דינסטאג, דעם 17-טען מאי ד. י. פונקט 8 אווענד, קומט פאר אין לאקאל פון צעך זאוואדזקא 4

די יעהרליכע אלגעמיינע

בעריכטס־פערזאמלונג

מיט א זעהר דרינגענדען טאג־ארדנונג, צו וועלכער אלע מיטגלידער מוזען ־ פינקטליך.

די פערוואלטונג פון

פעראייניגטען קירזשנער־צעך אין לאדז

3170

א אויסערגעוועהנליכע געלעגענהייט!

א הויז שוו. יאקובא 8

זעהר ביליג צו פערקויפען

אין סאנד אקרעגאווי פלאץ דאמבראווסקי 5 דורך א ליציטאציע מיטוואך, דעם 18-טען מאי. דער פרייז הויבט זיך אן פון 120 טויזענד זל. איינקונפט ברענגט עס 20 טויזענד זלאטעס א יאהר. פאר דער ליציטאציע קרפאהרען טעלעפאן 120-78.

3160

אײלט צום גליק!

אוז קומט קויפען א גליקליך לאס

נאר אין דער איינציגער גליקליכער קאלעקטור וואו עס זענען שוין פיל מענשען גליקליך געווארען ביי מיר.

הויפט־געווינס:

א מיליאן זלאטעס

די ציהונג פון דער 1-טער קלאס פון דער 25. מלוכה־לאטעריע קומט שוין פאר דעם 19. און 20. מאי

מיט אכטונג

י. ה. ליטמאן

32 פיעטריקאווער 32

טעלעפאן 144-72

פאלגענדע הויפט־געווינסען זענען געפאלען אין אונזער גליקליכער קאלעקטור

פרעמיע 300.000 זל. נר.	42630	10.000 זל. נר.	12082
50.000 " "	101750	10.000 " "	42615
50.000 " "	72886	10.000 " "	87801
30.000 " "	16695	10.000 " "	152714
20.000 " "	145049	10.000 " "	74742
15.000 " "	182813	א. ז. וו.	כל הקודם זכה!

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געכטען אין עלטער פון 70 יאהר געשטארבען אונזער ליבער און אונפערגעסליכער פאטער, שוויגערפאטער און גרויספאטער

נ"ע

חיים דוב זיסמאן

ב"ר קלמן ז"ל

די לויה קומט פאר הייגט, דינסטאג, י"א אייר תרצ"ב 1 א זייגער בייטאג פון טרויער־הויז שרודמיעסקא 58, וועגען וואס עס טיילט מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע

אונזער חשוב'ן פריינד

אברהם געלאסען

צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זיין אונפערגעסליכער פרוי

פעריל נ"ע

דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל.

זייט געטרייסט! די פערוואלטונג פון יור. בעקער־צעך אין לאדז

3163

ווי עס לעבט און ארבייט סטאלין

ער ארבייט 12 און מעהר שעה א טאג

די לעצטע טעג האבען זיך ווידער הארט-נעקיג פערשפרייט קלאנגען, אז סטאלין איז גע-פעהרליך קראנק, זיינע טעג זענען געצעהלטע. עס איז דעריבער אינטערעסאנט, וואס עס שרייבט וועגען פיהרער פון די סאוויעטען אין זיין לעצטען בריף פון מאסקווע דער קארעספאנדענט פון דער „פאסישער צייטונג“ ווילם שטיין. דאס, וואס עס שרייבט דער דייטשער זשורנאליסט, איז עפעס נישט צהנליך דערצו, אז סטאלין זאל שטעהן אויפ'ן ראנד פון קבר.

אין איין הינזיכט, שרייבט שטיין, איז סטא-לין ענליך אויף א פיהרער פון אנ'אייראפעאישער מלוכה. זיין ארבייטס-טאג, פון אינדערפריה ביז אין אווענד איז פול מיט בעראטונגען, זיצונגען, קאנפערענצען און אויפנאהמען, איהם קומט אויס אונטערצושרייבען גאנצע בערג פאפירען און ער מוז זיצען ביי זיין שרייב-טיש 12 שעה א טאג און נאך מעהר.

סטאלין האט אין זיך נישט גארנישט רוסי-שעס. רוסיש רעדט ער מיט אנ'אקצענט, ער רויכערט נישט קיין פאפיראסען מיט לאנגע מונד-שטוקען. נאר א קורצע פייקע. ער האט פיינד גע-זעלשאפט, לעבט געשלאסען.

אלס רעדנער טרעט ער זעהר זעלטען אויף. דער גרעסטער טייל מאסקווער איינוואוינער הא-בען איהם נאך קיינמאל נישט געזעהן. ער לעבט ארומגערינגעלט פון שטיינערנע ווענט און פון א וואך. אויף אנגעזעהענע ערטער זעהט מען די מענ-שען, וואס טוען זיין ווילען, אבער נישט איהם. אין אט דער הינזיכט דערמאנט סטאלין א מזרח-דיגען דעספאט, וועלכער שאפט ארום זיך א לע-גענדע פון אונצוטריטליכקייט און הייליגקייט. אבער נישט קוקענדיג אויף זיין שטרעבונג זיך צו האלטען אין שאטען, האט סטאלין נישט געגעבען דעם צו זיין פאפולער. פאר רעקלאמע זארגט די פרעסע. זי דרוקט זיינע פארטרעטען, ארטיקלען און בעריכטען וועגען איהם. אין יעדער רעזאלוציע מוז גערעדט ווערען וועגען „אונזער גרויסען פיה-רער סטאלין“ און עס מוז געלויבט ווערען זיין קלוגשאפט. אפט מוזען זיך בעווייזען זיינע פארט-רעטען, הגם ער האט פיינט זיך צו פאטאגראפירען. הויכע שטיוועל, אנ'אפגעטראגענע מאריגארקע, א מיליטערישען פאלטען און א היטעל — דאס איז געווארען סטאלינ'ס פארמע. ווען ער האט א פרייען טאג, פאהרט ער אין גארקי (א דארף נעבען מאסק-ווע) אין אנ'אפענעם ראלס-ראיס-אויטא זיצט דער גענעראל-סעקרעטאר פון דער פארטיי נעבען שא-פער. נישט ווייט פון אויטא פאהרען די אויטאמא-בילען פון ג. פ. או., און אין מולער איינזאמקייט, אין א פארק, וואס ווערט בעוואכט פון אלע זייטען, פערברענגט סטאלין זיין רוה-צייט.

די דירות-נויט

אין אונזערע גרויסע שטעט

די וואוינונגס-פראגע געהט ביי אונז נישט אראפ פון דער טאג-ארדנונג. פון צייט צו צייט קעהרט מען זיך אום צו דער פראגע, כדי צו קאנ-סטאטירען, אז זי האט זיך אויף א האר נישט געריהרט פון ארט.

אין וואסערע קאטאסטראפאלע בעדינגונגען עס לעבט די בעפעלקערונג אין די גרויסע שטעט אין פוילען, בעזונדערס אין די אינדוסטריעלע צענטערן, וועגען דעם איז איבריג צו רעדען. אלעמען איז גוט בעקאנט די גרויסע וואוינונגס-נויט. עס איז גענוג צו דערמאהנען, אז לויט דער סטאטיסטיק פון פאר עטליכע יאהר צוריק האט די צאהל איינצימערדיגע וואוינונגען בעטראפען אין ווארשא 39 פראצ. פון דער אלגעמיינער צאהל וואוינונגען. דער גרעסטער טייל פון די דירות בעזיצט נישט קיין גאז אינסטאלאציעס און קיין עלעקטרישע בעלייכטונג, פיל פון די דירות זענען נישט קאנאליזירט, כמעט אלע האבען נישט גענוג ליכט.

די זון קומט זעלטען צו צו די דאזיגע וואוינונגען. די ענגע הויפען זענען ארומגערינגעלט פון מויערען מיט דירות, וואס ווערען זעלטען ווען דורכגעלופטערט (העכער 60 פראצ. פון די פענ-סטער געהען ארויס אויף די הויפען און די צאהל נישט ווענטילירטע דירות בעטרעפט העכער 65 פראצ.) אין אזא הויף געפינט זיך אפט א פאברי-קעל, אפט האט איהר דא אויך א שטאל פון פערד און פון בהמות. ס. ה. 50 פראצ. פון די הייזער זענען קאנאליזירט און האבען וואסערלייטונג. דערפאר קאן מען אין פראנט פון אזא הויז געפי-נען אמאל א פאלשען שילד: בעפוצונגען, וואס זענען קיינעם נישט נויטיג און וואס זענען אין קאנטראסט מיט דער אונהיגיענישער אינערליכקייט פון די הייזער.

אט אזוי האט געהאט געשילדערט א דורכ-שניטליך וואוינונגס-הויז אין ווארשא דער אפיציעלער ארגאן „קראניקא ווארשאווסקא“.

ווי אזוי די שלעכטע וואוינונגס-בעדינגונגען ווירקען אויף דער געזונדהייט פון די איינוואוינער — וועגען דעם דארף מען פיל נישט רעדען. דאס איז, דאכט זיך, אלעמען בעקאנט. עס איז פעסט-געשטעלט געווארען, אז וואס געדיכטער די הייזער זענען בעוואוינט, אלץ א בעסערען גרונד בילדען זיי פאר דער פערשפרייטונג פון כל'ערליי קראנק-הייטען און אין דער ערשטער רייה פון שווינד-זוכט. אין וואסער ענגער פערהעלטניש עס שטעהט די געדיכטקייט פון דער צאהל איינוואוינער מיט די קראנקהייטען און דער עיקר מיט דער פער-שפרייטונג פון שווינדזוכט איז צום בעסטען צו זעהן אויפ'ן ביישפיל פון לאדז, די שטאט אין איי-ראפע, וועלכע פערמאגט די גרעסטע צאהל איינ-צימערדיגע וואוינונגען. אין ארבייטער-לאדז, וואס האט אין דער הינזיכט געשלאגען דעם טרויעריגען רעקארד אין אייראפע, האבען מיר די גרעסטע צאהל טויט-פאלען פון שווינדזוכט. ווען מיר בע-טראכטען די סטאטיסטיק פון די טויט-פאלען פון שווינדזוכט, זעהען מיר, אז 78 פראצ. פון די טויט-פאלען קומט אויס אויף איינצימערדיגע וואוי-נונגען, 14 9 פראצ. אויף צוויי-צימערדיגע וואוי-נונגען און בלויז 7,1 פראצ. אויף וואוינונגען מיט א גרעסערער צאהל צימערן. דאס זענען איברי-גענס זאכען, וועלכע זענען אלעמען בעקאנט.

דער קאמף געגען וואוינונגס-הונגער, דער קאמף פאר שאפען מענשען ארבייט און ערטרעג-ליכע וואוינונגס-בעדינגונגען שטויסט זיך ביי אונז אן אויף מניעות, וועלכע ס'איז אונמעגליך בייצו-קומען. עס האנדעלט זיך וועגען אופן פון פינאנ-סירען דאס בויען הייזער. די בעשיידענע קרעדי-טען אויף בוי-צוועקען און זייער טייערקייט ער-לויבט נישט צו ענטוויקלען א בוי-בעוועגונג אין בריטען מאסשטאב. און כל זמן עס וועט אויף דעם געביט נישט קומען קיין ראדיקאלע ענ-דערונג קאן נישט זיין קיין רייד וועגען בויען ביליגע וואוין-הייזער און וועגען א שטויס אין פאראויס די פראגע וואס איז באמת איינע פון די ברענענדיגסטע פראגען פאר מיליאנען איינוואוינער פון לאנד.

ס.

דער שווימענדיגער גיהנום

מורא'דיגע ליידען פון די פאסאזשירען אויף דער געשפענסטער-שיף „טשאקא“

אין משך פון עטליכע וואכען האבען די בלעטער זעהר פיל געשריבען וועגען דער „גע-שפענסטער-שיף טשאקא“. די דאזיגע שיף האט געפיהרט מיט זיך א פארטיע ארעסטירט'ע, וואס זענען ארויסגעשיקט געווארען פון ארגענטינע. די שיף האט ארומגעבלאנדזשעט פון איין אייראפע-אישען האפען אין צווייטען און קיין שום לאנד האט די מענשען נישט געוואלט אויפנעמען. ענד-ליך איז די שיף אויפגענומען געווארען אין פוי-לישען פארט גדיניע. עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז אויף דער שיף האבען זיך געפונען אויך צעהן פוילישע אונטערטאנען, וועלכע זענען ארויסגע-שיקט געווארען פון ארגענטינע פאר פערשידענע פאליטישע פערגעהענס, זיי זענען אבער אין פוי-לען קיינמאל נישט בעשטראפט געווארען. די פוי-לישע רעגירונג האט אויסגעפארשט יעדען פון די דערמאנטע בירגער און האט געפונען פאר מעגליך נישט נאר זיי אויפצונעהמען אין לאנד, נאר זיי געגעבען געלד, אז זיי זאלען קאנען צוריקקעהרען זיך צו זיך אהיים

די פאסאזשירען פון דער שיף דערצעהלען שרעקליכע זאכען וועגען דעם, וואס זיי איז אויס-געקומען אויף דער שיף איבערצולעבען. דאס איז געווען אנ'אמת'ער שווימענדיגער גיהנום. גאנץ אונשולדיגע מענשען האט מען בעהאנדעלט ווי די ערגסטע פערברעכער. מען האט זיי געהאלטען אין א פערשלאסענער קאיוטע אויפ'ן סאמע דנא פון שיף און די קאיוטע איז נאך געווען ארומגע-צוימט מיט שטאכעל-דראט.

די קאיוטע איז בייטאג און ביינאכט געווען בעלויכטען פון רעפלעקטארען און די ארעסטאנטען האבען אין משך פון דריי חדשים נישט געזעהן די זון פאר די אויגען. די אויגען זענען ביי אלעמען ווירקליך רויט און געשוואלען. דער ריח אין דער קאיוטע איז געווען אזא שרעקליכער, אז די וועכ-טער האבען זיך נעביטען יעדע שעה. מ'איז גע-שטאנען אין אזא ענגשאפט, אז ס'איז אונמעגליך געווען זיך אדורכצושטופען.

דערנעהרט האט מען די ארעסטאנטען שרעק-ליך. אין משך פון טאג האט יעדער געקריגען אביסעל איבערגעקאכטע קוקורוזע, צוויי קארטאפעל און יעדען צווייטען טאג א שעכטעל קאנסערווען. א הוק דעם טיי אהן צוקער און א שטיק שווארץ ברויט.

פאר דער צייט פון דער רייזע האט זיך די שיף פערהאלטען אין די פארטען פון בראזיליען, פארטוגאל, פראנקרייך, איטאליען און שפאניען. ביז די שיף איז נישט אנגעקומען קיין בארצעלאנע האט מען די ארעסטאנטען נישט צוגעלאזט אין דער אוביקאציע, וואס האט זיך געפונען אויף דער אויבערשטער דעק. עס איז זיך לייכט פאר-צושטעלען די ליידען פון די ארעסטירטע. אין דער גאנצער צייט פון דער רייזע האבען זיך די ארעס-טאנטען געפונען אין א ליגענדער אדער זיצענדער פאזיציע. אין אזא מצב האבען זיי זיך געפונען ביז'ן אנקומען קיין בארצעלאנע, ד. ה. דריטהאלבן חדשים.

די ארעסטירטע האט מען מוראדיג געשלאגען.

קאלינינדארף זאל ווערען אויס יודישער ראיאן?

שארפער ארויסטריט פון „עמעס“ געגען דעם ליקווידאציע-פלאן.

מ א ס ק ו ו ע (יט"א) לויט די בעריכטען פון די בעראטונגען פון דער אוקראינישער קאמוניס-טישער פארטיי און פון „קאמזעט“ איז צו זעהען, אז צוליב דעם גרויסען אבפלוס פון יודישע איבער-וואנדערער פון קאלינינדארפער ראיאן, איז ענט-שטאנען א פלאן, אז קאלינינדארף זאל ווערען אויס ספעציעל-יודישער ראיאן.

עס ווערט אויך געפלאנט דורכצופיהרען ווייט-געהענדע ענדערונגען אין אוקראינישען „קאמזעט“ און אין דער קאלינינדארפער אדמיניסטראציע. דער אוקראינישער „קאמזעט“ וועט דירעקט אונטערליגען דער אויפזיכט פון מאסקווער צענטראל-קאמזעט.

די אוקראינישע קאמוניסטישע פארטיי און דער „קאמזעט“ האבען זיך געווענדעט צו דער סאוויעטישער צענטראל-רעגירונג וועגען ארויסשיקען גלייך קיין קאלינינדארף 500 פערד און 15 טראק-טארס, כדי איינבעדינגט דורכפיהרען די פערזיי-קאמפאניע, וואס איז איצט אין געפאהר. גלייכ-צייטיג האט דער קאמזעט געבעטען דעם ציק. אויפצולעזען דעם איצטיגען קרייז-סאוויעט אין קאלינינדארף און בעשטימען א נייעם סאוויעט, ווי אויך דעלעגירען א ספעציעלע אויספארשונגס-קא-מיסיע, כדי פעסטצושטעלען, וועלכע שריט מוזען געמאכט ווערען, כדי צוריקצוציהען די דעזערטי-רענדע יודישע איבערוואנדערער. לויט די אינפאר-מאציעס פון „קאמזעט“ זענען פון די 1916 יודישע איבערוואנדערער-משפחות געבליבען אין קאליני-דארף נישט מעהר ווי 350 און אויך זיי וועלען פערלאזען דעם ראיאן, אויב מען וועט זיי נישט קומען צו הילף.

מ א ס ק ו ע (יט"א) אין צוזאמענהאנג מיט'ן פלאן פון פערוואנדלען קאלינינדארף אין א נישט-יודישען ראיאן האט דער „עמעס“ פערעפענטליכט א שארפען ארטיקעל, אין וועלכען עס ווערט אנ-געוויזען, אז די אבשאפונג פון יודישען ראיאן אין קאלינינדארף, וואס איז דער ערשטער יודישער ראיאן אין סאוויעט-רוסלאנד, וואלט בעדייט א שווערען קלאפ פאר אלע יודישע אויטאנאמע רא-יאנען. דער „עמעס“ אטאקירט שארף דעם צענ-טראלען „קאמזעט“ דערפאר, וואס ער האט דער-לאזט, אז עס זאל זיך שאפען אזא לאגע, וואס דיסקרעדיטירט די גאנצע יודישע קאלאניזאציע אין סאוויעט-רוסלאנד.

די צוריקשטעלונג פון נארמאלע בעציהונגען אין קאלינינדארפער יודישען ראיאן איז איצט גע-ווארען אנ'ענין, וואס איז נוגע נישט נאר יודען, נאר אויך די גאנצע סאוויעטישע מלוכה. דער „עמעס“ בעצייכענט אויך די לאגע פון סטאליני-דארפער ראיאן אלס ערנסט. פון די 40,000 העק-טאר ערד זענען ביז איצט פערזייט געווארען בלויז 20,000.

כדי צו בעגינסטיגען די יודישע איבערוואנ-דערונג אין די קאלאניעס האט דער באהן-קאמי-סאריאט איינגעשטימט איינצופיהרען אויסנאהמס-טאריפען פאר די יודישע איבערוואנדערער אין קאלינינדארף, סטאלינדארף, קרים און בירא-בידזשאן.

פארשטעהער פון דער יודישער סטודענטשאפט

אין „קאמיטעט פון אינטערנאציאנאלע סטודענטען ארגאניזאציעס“

פאריז (יט"א) אין דער 7-טער סעסיע פון „קאמיטעט פון רעפרעזענטאנטען פון אינטערנאציא-נאלע סטודענטען ארגאניזאציעס, וואס איז איצט פארגעקומען אין פאריז, האבען זיך בעטייליגט אויך 3 יודישע דעלעגאטען אין נאמען פון וועלט-פערבאנד פון יודישע סטודענטען: אלעקסאנדער טייך (וויען), יוסף האנדעלסמאן (בארדע) און פרל. רענא פויער פון פוילען. די סעסיע איז געווען הויפטזעכליך געווידמעט דער סאציאלער פראגע פון דער סטודענטענשאפט אין איהר ראל אויף פערשי-דענע געביטען פון סאציאלען לעבען. די יודישע דעלעגאטען האבען זיך לעבהאפט בעטייליגט אין דער דיסקוסיע איבער די רעפעראטען, בעלייכטענ-דיג די לאגע פון די יודישע סטודענטען אין פערשי-דענע לענדער.

אין אינפארמאטיווע רעפעראטען איז בעהאנ-דעלט געווארען די טעטיגקייט פון וועלט-פערבאנד פון יודישע סטודענטען, די ענטוויקלונג פון העברע-אישען אוניווערזיטעט אין ירושלים און די ארבייט פון יודישע סטודענטען אין דער לאנדווירטשאפט אין ארץ-ישראל. צו. אנד. איז בעשלאסען געווארען צו מאכען צוגענגליך פאר די יודישע סטודענטען די אינטערנאציאנאלע אידענטישקייט-קארטען. מיט דער פראנצויזישער סטודענטענשאפט איז דערגרייכט געווארען א הסכם וועגען דער לאגע פון די יודישע סטודענטען פון פערשידענע לענדער, וועלכע שטו-דירען אויף די פראנצויזישע הויכשולען.

די פראגע וועגען פריינדליכע בעציהונגען און צוזאמענארבייט צווישען די סטודענטענשאפטען פון פערשידענע לענדער וועט אויספיהרליך בעהאנדעלט ווערען אויף דער 8-טער סעסיע פון קאמיטעט.

וויכטיגע זאמלונג פאר'ן לאנ-דאנער יודישען מוזיי

לאנדאן (יט"א) ס. י. פיליפ האט ערווארבען פאר'ן יודישען מוזיי אין דעם לאנדאנער קהלה-צענטער א זאמלונג פון יודישע קונסט-אלטערטימליכ-קייטען, וואס האט געהערט צו דער „האוויט-קאלעק-ציע“. די דאזיגע קאלעקציע, וואס האט זיך פערשאפען א שם אין די קונסט-קרייזען, האט געזאמעלט אין משך פון פיל יאהרען ארטור האוויט. די זאמלונג ענטהאלט א רייה אלטערטימליכקייט פון דייטשלאנד און האלאנד, וואס שטאמען פון 17-טען יאהר-הונדערט.

Dr. Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערען-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקהייטען

11-טען ליסטאפאד 9

קאנסטאנטינער טעלעפאן 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעקסט אויך אן אין לעטשניצא ונערזשער 17 פון 10 —11

ספארט-בעוועגונג

ליגע-מעטשען אין די חגא-טעג

לעגיא — פאלאניא 1:5

דאס זענען געווען די „דערבים" פון ווארטא מ'האט זיך געריכטעט אויף א געווינס פון לעגיא אבער נישט אין דער דערמאנטער הויך, „לעגיא" איז ווייטער געבליבען דער לידער פון דער ליגע.

נארבארניא — ווארטא 3:4

מיט גרויסע שוועריגקייט האט „נארבארניא" אויסגעקעמפט דעם זיג איבער ווארטא.

פאגאן — 22-טער פולק 0:3

א שעהנעם זיג האט „פאגאן" אפגעהאלטען איבער דעם יונגסטען ליגע-קלוב.

קאמפען פון „א"-קלאס אין לאדז

הכה — סטזשעלעצקי 0:1

די „הכה"-מאנשאפט האט זיך ארומגעזעהען, אז נאך איהרע לעצטע 2 מעטשען מיט ל. ט. ס. ג. און „ווימא" וועט זי פערלירען סיי דאס פובליקום און סיי דעם אנזעהן און זי האט זיך בעמיהט אנ-צושטרענגען, כדי צו בעווייזען, אז זי בעזיצט נאך די מעלות, וועגען וועלכע מ'האט שטענדיג גערעדט.

אין דער מאנשאפט זענען קיין גרויסע ענ-דערונגען נישט געמאכט געווארען און דאך האט די מאנשאפט געשפילט מיט א הימעל העכער ווי די פריהערדיגע 2 מאל, הכה האט דאסמאל נאך פערדינט אויף א העכערען רעזולטאט, זי האט אבער געשפילט אהן מזל.

דעם מעטש האט געפיהרט ה' לאנגע זעהר גוט.

ל. ט. ס. ג. — טוריסטען 1:1

דאס איז געווען א הערליך שפילען מיט גלענצענדע מאמענטען, די טוריסטען-מאנשאפט, וועלכע האט פערנאכלעסיגט איהרע ערשטע מע-טשען האט איצט א גלענצענדען איינגעשפילטען מאנשאפט, וועלכער קען אין דער צוקונפט פיל בעווייזען, ל. ט. ס. ג. האט געשפילט מיט גרויס אפפערווילליגקייט און דאך נישט געקענט אויס-קעמפען קיין זיג און זיך געמוזט בעגנוגענען מיט א רעמי-רעזולטאט.

וו.ק.ס. — ארקאן 2:4

ל.ק.ס. 1 — ווידזעוו 0:1

קאמפען אין דער מייסטערשאפט פון „ב"-קלאס אין לאדז

זיעדנאטשאנע — מכבי 0:1

אנ'אונפערדינטע מפלה פון „מכבי", וועלכע האט געהאט די גאנצע צייט די איבערמאכט און נישט אויסגענוצט געקענט פון געגנערס טויער. דאך האט דאס מאל נישט צוגעשפילט און „מכבי" האט פער-לוירען 2 טייערע פונקטען אין דער טאבעלע.

סאכאל (זגערזש) — י.ק.פ. 0:1

ווארשאווער רעזולטאטען

גוויאזדא — מארימאנט 0:2

סקרא — מכבי 1:6

בערלינער אוניאן אין פוילען

לעגיא — אוניאן (בערלין) 1:1

מיטוואך שפילט די בערלינער מאנשאפט אין לאדז מיט דער מאנשאפט פון די טוריסטען.

טעניס

פוילען — האלאנד 1:4

אין די שפילען אויפ'ן דייוויס-בעכער האט פוילען געשלאגען די האלענדישע רעפרעזענטאנץ מיט 1:4.

באקס

אין ווארשא איז פארגעקומען א גרויסער באקס-טורניר, אין וועלכען ס'האבען אנטיילגענומען די בעסטע באקסער פון פוילען.

די רעזולטאטען זענען פאלגענדע:

פליגען-געוויכט: פאסטורמשיק (פאלאניא) האט אונפערהאפט בעזיגט דעם פוילישען מייסטער ראגאלסקי (ווארשא).

האהן-געוויכט: פאלוס האט דורך נאק-אוט בעזיגט זביערסקי'ן (פאלאניא), קאזשימערטשק (פאלאניא) האט אויף פונקטען בעזיגט בארנשטיי-נען (יארדאן).

פאפיר-געוויכט: רודזקי (שלעזיען) האט אויף פונקטען בעזיגט אנדערס'ן (יארדאן).

ציראן (י. ק. פ., לאדז) האט הויך אויף פונקטען געשלאגען גאס'ן (צ. וו. ס.)

לייכטע וואג: א שעהנעם זיג האט אפגע-האלטען וודאווינסקי (בר-כוכבא, לאדז) איבער פערנאק'ן (פאלאניא).

האלב-מיטעל-געוויכט: וויסאצקי פון יארדאן האט הויך אויף פונקטען געשלאגען דעם פוילישען מייסטער סעווערינאק (ל. ק. ס.)

ארסקי (ווארטא) האט געשלאגען פילניאקן, (זשאקס, ווילנא).

קארפינסקי (צ. וו. ס.) האט געוואונען ביי זיידעל (אוגיאן).

וויסטראך (שלעזיען) האט בעזיגט ווארמען (אוניאן) דורך נאק-אוט.

לייכט-אטלעטיק

לייכט-אטלעטישע פערמעסטונגען פון פרויען „א" און „בע"-קלאס אויף דער מייסטערשאפט פון קרייז

וועלט-רעקארד פון פרל' ווייס אין דיסק-ווארפען

די רעזולטאטען זענען פאלגענדע: „א"-קלאס:

60-מעטער-לויף: 1) יאנאווסקא (קרושענדער), 2) לוטראשינסקא (ל. ק. ס.)

100-מעטער-לויף: 1) יאנאווסקא (ק. ע.) 2) לוטראשינסקא (ל. ק. ס.)

200-מעטער-לויף: 1) גלאזשעווסקא (ל.ק.ס.: 2) סמענטעק (ל.ק.ס.)

ווייט שפרונג פון ארט: 1) יאנאווסקא (ק.ע.) 2) לוטראשינסקא (ל. ק. ס.)

ווייט-שפרונג מיט אנלויף: 1) יאנאווסקא (ק. ע.), 2) לוטראשינסקא (ל. ק. ס.)

800-מעטער-לויף: 1) גלאזשעווסקא (ל.ק.ס.) 2) סמענטעק (ל.ק.ס.)

הויך - שפרונג: יאנאווסקא (ק. ע.) ווייס (סאקאל, פאביאניץ).

קויל-ווארפען: ווייס (סאקאל), יאנאווסקא (ק.ע.)

דיסק-ווארפען: ווייס (סאקאל, פאביאניץ) 40 מעטער 34 א האלב צענטימעטער, פרל. ווייס האט געשלאגען דעם גרעסטען וועלט-רעקארד.

80-מעטער-לויף מיט שטערונגען: ווייס (סא-קאל), פלוטשינסקא (ק. ע.)

שטאפעט 4X100 1) ל.ק.ס. 2) קרושענדער.

שטאפעט 4X200 ל.ק.ס.

קלאס „ב"

60-מעטער-לויף: 1) האלצגרעבער (י.ק.פ.) 2) רוס (י.ק.פ.)

100-מעטער-לויף: רוס (י.ק.פ.), האלצגרעבער י.ק.פ.), שטיין (מכבי), ליבעפעלד (מכבי).

200-מעטער-לויף: שטיין (מכבי), בראסאוו-סקא (סאקאל פאב.), ביין (מכבי).

80-מעטער-לויף מיט שטערונגען: גרושטשינ-סקא (י.ק.פ.), רוס (י.ק.פ.), לעווקאוויטש (מכבי).

ווייט-שפרונג מיט אנלויף: שטיין (מכבי), האלצגרעבער (י.ק.פ.), פיין (מכבי).

הויך-שפרונג: רוס (י.ק.פ. פיין (מכבי).

קויל-ווארפען: גרושטשינסקא (י.ק.פ.) שטיין (מכבי), לעווקאוויטש (מכבי).

שטאפעט 4 x 100: 1) י.ק.פ., 2) מכבי, 3) מכבי II, 4) קרושענדער.

שטאפעט 4 x 200: 1) מכבי, 2) י.ק.פ.

אין דער אלגעמיינער פונקטאציע אין „א"-קלאס האט ל.ק.ס. פערנומען דאס ערשטע ארט מיט 37 פונקטען, קרושענדער דאס צווייטע ארט מיט 28 פונקטען, און סאקאל" דאס דריטע ארט מיט 12 פונקטען.

אין קלאס „בע". דאס ערשטע ארט — י.ק.פ. מיט 38 פונקטען, מכבי דאס צווייטע ארט מיט 20 פונקטען און זיעדנאטשאנע — דאס דריטע מיט 9 פונקטען.

קויש-באל פאר פרויען

פינאל-מעטשען

מכבי — טריומף 10:12

פריינדשאפטס-מעטשען אין לאדז

ל. ק. ס. (ליגע) — הכח 1:4 (0:1)

אין דער הכח-מאנשאפט איז דאס ערשטע מאל ארויסגעטרעטען אין דער פערטיידיגונג פילאר פון דער ווארשעווער גוויאזדא" וועלכער וועט פון היינט אן שפילען אין „הכח", פילאר האט געשפילט נישט שלעכט.

תל-חי — ירדן 2:3

בר-כוכבא — ב.ה.ס. (בזשעזשין) 2:2

פון דער „מכבי"-בעוועגונג

יודישע מייסטערשאפטען

לויט'ן בעשלוס פון דער צענטראלע פון וועלט-פערבאנד „מכבי" וועלען היי-יאהר פארקו-מען מייסטערשאפטען פון די יודישע קלובען אין אלע צווייגען פון ספארט. די מייסטערשאפטען פון די ספארט-שפילען וועלען פארקומען אין לאדז. די ארגאניזאציע איז אנפערטרויט געווארען דעם לאדזער „מכבי".

ל"ג-בעומר-פייערונג

דער לאדזער עקזעקוטיוו פון וועלט-פער-באנד „מכבי" האט בעשלאסען איינצוארדנען א גע-מיינזאמע ספארט-פייערונג און אויספלוג אין ל"ג-בעומר דורך אלע קלובען, וועלכע זענען ארגאני-זירט אין „מכבי".

4 ציקליסטען ארויסגעפאהרען קיין ארץ-ישראל אויף ראווערען

זונטאג זענען ארויסגעפאהרען 4 ראווערים-טען פון פיעטרקאווער „מכבי" אויף זייערע רא-ווערען קיין ארץ-ישראל, די העלדישע ספארטסלייט זענען: שווארץ, זאיאנטשקאווסקי, מארדקעוויטש, בראנדוויין, אלע פון פיעטרקאווער „מכבי".

נעכטיגע רינג-קאמפען אין צירק

אין דער ערשטער פאר האבען געקעמפט: קאוואן—מארטינאוו, דער קאמף בלייבט אונענט-שירען.

די 2-טע פאר קעמפען: טארנא—קאלעף, אויך דער קאמף בלייבט אונענטשידען.

די 3-טע פאר קעמפען: שטשערבינסקי — סובערמאנט, אין דער 14 מינוט לעגט שטשער-בינסקי אוועק זיין געגנער דורך א קאנטר-שטאק אויף די לאפאטקעס.

דער קאמף קרויזער — סאינט-מארס איז זעהר אינטערעסאנט, דער ברוטאלער פראנצויז בענוצט זיך מיט אלע נישט דערלאזבארע מיטלען, ווי בייסען, קאפען, א. א. וו. דאך ווייזט קרויזער ארויס זיין איבערמענשליכע קראפט מיט זיין איי-זערנעם קראוואט, דער קאמף בלייבט דאך אונ-ענטשידען, קרויזער דערלאנגט די האנד סאינט-מארס'ן. דער לעצטער ענטפערט איהם מיט דעם פיס און קרויזער גיט איהם אזא שלעפ, אז ער ציהט זיך אויס אויף דעם דיל.

די לעצטע פאר קעמפען: אליווערא-ארלאוו. אין דער 14 מינוט לעגט אליווערא אוועק זיין געגנער דורך א דאפעל-נעלסאן אויף ביידע לא-פאטקעס.

היינט קעמפען:

1) קאלעף – קאוואן; 2) טיבערמאנט — וואלושעווסקי (אין א פרייען אמעריקאנער); 3) מארטינאוו — אליווערא); 4) קרויזער — שטשער-בינסקי (דעציד.)

דער ארביטער מעלדעט, אז עס איז געקומען א טעלעגראמע פון דעם אטלעט גארקאוויענקא, אז ער רופט ארויס צום קאמף די אטלעטען: טארנא, אליווערא און קאוואנען.

פארוואס האבען מיר אזוי געטון...

ענטפער דעם פרעזעס פון דער מכבי-בעוועגונג אין פוילען

(בריף אין רעדאקציע)

אויף אונזער אויפריכטיגער און נישט-צווייד-טיגער ערקלערונג מכוח אונזער ווייטערדיגער אנטייל אין שווער-אטלעטישען ספארט, האט ה' ז. רוסעצקי, דער פארזיצער פון דער פוילישער מכבי-בעוועגונג, אונז מכבד געווען מיט אנ'ארשינענד'גען ארטיקעל, אין וועלכען ער גיט אונז א פארציע מוסר און הארבע ווערטער.

מיר רעדען שוין נישט וועגען דעם, אז ה' רו-סעצקי האט זיין ארטיקעל אנגעשריבען אויפ'ן גרונד פון א קורצע גארנישט-זאגענדע ידיעה און זיך נישט בעקענט מיט אונזערע מאטיווירטע ארגו-מענטען. דאך האט ער אונז גלייך בעקרוינט מיט א גאנצע רייה עפיטעטען, ווי: „קליינשטעטלדיגע גאלען שיסער", „העלדען אין געזונטפיסלעך, יונגע-לייטלעך א. אז. וו.

דאס אלץ וואלט נאך געווען צו דערליידען, אבער מיר וועלען זיך גלייך בעווארענען, ה' רו-סעצקי זאל אויפ'ן גרונד פון א נאטיץ נישט אפ-שאצען אונזער גייסטיגען ניווא מיט נישט-גייסט-רייכע עפיטעטען....

אבער איצט צו אונזער ענין. מיר האלטען אויך, אז ספארט-רעקארדיסטען זענען נישט קיין באציאנאלע העלדען, אז פאר זייערע רעקארדען דארף מען זיי נישט אויסשטעלען פון אלע אנדערע, פונקט אזוי ווי ס'איז נישט קיין נאציאנאלער העלד א פרעזעס פון וועלכע ס'איז נישט ארגאניזאציע. דאך טאר מען נישט וועגען די ערשטע און נישט וועגען דעם צווייטען רעדען מיט אזא גרינגשעצונג, ווי עס טוט דאס דער ה' רוסעצקי, ווייל אויב אזוי, צו וואס שיקען מיר אונזערע רעפרעזענטאנטען אויף פערשידענע מייסטערשאפטען, צו האט וואל-טען מיר בכלל געדארפט איינארדנען די מכביאדע, בעמיהען זיך, אז די פוילישע רעפרעזענטאנץ זאל פערנעהמען דאס ערשטע ארט און דאן איינארדנען פייערליכע פערזאמלונגען אין האטעל „בריסטאל" מיט סאמע גרויסע פערזענליכקייטען?

ס'איז נישט אמת, אז די צוויי אויסגעשריי-ענע „יונגעלייט" זענען בעקאנט בלויז מיט זייערע געזונטע פלייצעס און בעטרייבען ספארט בלויז, צוליב זייער אייגענעם פערגעניגען. די דאזיגע צוויי יונגעלייט ארבייטען זייט 15 יאהר אקטיוו אויף אלע געביטען פון דער יודישער טורן- און ספארט-בעוועגונג, איינער פון די דאזיגע יונגעלייט איז געשטאנען און שטעהט זייט לאנגע יאהרען אין דער אנפיהרונג פון איינעם פון די עלטסטע און גרעסטע יודישע ספארט- און טורן-פעראיינען. אויף זייערע פלייצעס האבען די דאזיגע צוויי יונגעלייט אנגעהויבען אויסצוהאדעווען און אויס-געהאדעוועט דאס געביט פון ספארט, ביי וועלכען יודען זענען אויסגעלאכט געווארען, און מ'האט זיך נישט געקענט פארשטעלען די „שכוישליווע" יודישע יונגעלייט אלס שווער אטלעטען. די דאזיגע צוויי יונגעלייט האבען געארבייט ביי די שווערסטע בע-דינגונגען און זענען געשטאנען ווי די זעלנער אין דער רייה. בעת די גאנצע רייה איז געשטאנען פון... 2 מענשען, זיי האבען נישט נאר פיזיש, נאר אויך מאטעריעל אויסגעהאלטען דעם דאזיגען געביט פון ספארט און האבען געבראכט דערצו, אז יודען האל-טען זייט 7 יאהר די פוילישע מייסטערשאפט טאקע אין שווער אטלעטישען ספארט, און ענדליך זענען די דאזיגע צוויי יונגעלייט נאציאנאלע יודען (נישט קיין אויסגעבארגטע יו-עלעך פון „לעגיא" און דערשוואו, וועלכע פערשטעהען זייער אויפגאבע, פונקט ווי זייער פרעזעס.

מיר פרעגען דעם ה' פרעזעס און פובליציסט רוסעצקי, צו וואס האט ער אונז מיטגענומען אין דער מכביאדע? וואס הייסט דאס, אז ס'איז טעכ-ניש געווען אונמעגליך צו בעקומען א הויב-שטאנג, ווער האט געראפט וועגען דעם זארגען? ווער האט געטראגען די פעראנטווארטליכקייט דערפאר, אז די פוילישע עקספעדיציע זאל זיך ווי אמבעסטען רעפרעזענטירען? ווער איז שולדיג דערין, וואס די פונקטען אין געוויכט-הויבען זענען נישט צוגערע-כענט געווארען דער פוילישער עקספעדיציע?

מיט אבי-וואס קען מען די דאזיגע פראגען נישט אפ'פטר'ען, מען מוז האבען דעם זיך מודה צו זיין אין געמאכטע פעהלערען.

מיר האבען קיין מאל נישט געזאגט, דאס וואס ה' רוסעצקי וויל אונז צושרייבען, אז מיר האבען זיך אזוי שטארק איבערגענומען צוליב דעם, וואס מיר זענען פערזענליך בעליידיגט געווארען. מיר זענען מעהר ווי איינמאל ביי אונזער שווערער ארבייט פערזענליך בעליידיגט געווארען, אבער מיר האבען שטענדיג אין זינען געהאט אונזער ציל. דא האנדעלט זיך וועגען דעם, אז דיסציפלין און פער-אנטווארטליכקייט מוז הערשען אין אונזער אר-בייט, טאקע דערפאר, ווייל דאס איז נישט קיין קליינשטעטלדיגע גאלען-שיסעריי, נאר א גרויסע בעוואוסטזיניגע נאציאנאלע בעוועגונג. ה' רוסעצקי פערלאנגט פון אונז זעלנערישע דיסציפלין, מסכים! אבער גלייכצייטיג פערלאנגען מיר א דין-וחשבון פון אונזערע פרעזעסען... נאטירליך וואלטען מיר נאך געקענט פיל זאגען וועגען אונזער מכביאדע-עקספעדיציע, דאס וועלען מיר אבער טון, ווען מיר וועלען ציושען זיך זיין.

ס'איז טאקע נישט קיין סיסטעם, אז מען איז ברוגז אויפ'ן חזן, זאל מען נישט ענטפערען קיין אמן. אבער שטאלצע מענשען פיהרען זיך אזוי, ווען זיי יוערען ברוגז אויפ'ן חזן, דאווענען זיי ביי זיך איינדערהיים, ביז ס'איז פאראהאן אנ'אנדער חזן. מיר טוען אויך אזוי, מיר וועלען בעטרייבען ספארט ביי אונז אין די פעראיינען אזוי לאנג ביז... ביבריגע דארפט איהר אליין פערשטעהען, ליבער חבר רוסעצקי.

מיר דאנקען דער ג' רעדאקציע פארן אפדרוקען אונזער בריף.

לעאן שטערן,
מאיר ווינגארטען.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דינסטאג
יא
17
אייר תרצ"ב

מאי

זון-אויפגאנג 3.45
זון-אונטערגאנג 7.12

פאבאר פון יאהרגאנג 1911

היינט, דעם 17-טען מאי ד. י. דארפען זיך שטעלען:

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1 (נארו-טאוויטשא 75) די פאבאראווצעס פון יאהרגאנג 1911, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען פאל. קאמיסאריאט, וועמענס נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די ליטערעס:

R

פאר דער קאמיסיע נומער 2 (אגראדאווע 34) די פאבאראווצעס פון יאהרגאנג 1911, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4 פאליציי-קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

T Z Ż

פאר דער קאמיסיע נומער 3 (קאשטשושקי 21) די פאבאראווצעס פון 1910, קאטעגאריע B, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען פאליציי-קאמיסאריאט, וועמענס נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די אותיות:

R

צו די פאבאר-קאמיסיעס דארפען די פאבאראווצעס מיטנעמען די פעסער, אדער פערזענליכע דאקומענטען ארויסגעגעבען פון די פאליציי-קאמיסאריאטען, פראלאנגאציע און רעגיסטראציע-קארטען, וואס זענען אויסגעשטעלט געווארען פון לאדזער מאגיסטראט, און בעשייניגונגען וועגען פאך און בילדונג.

די פליכט פון צושטעלען פערזענליכע דאקומענטען איז אויך חל אויף די פאבאראווצעס פון קאטעגאריע B, וועלכע האבען די דאזיגע בעשייניגונגען צוגעשטעלט צו די פאבאר-קאמיסיע אין די פריהעריגע יאהרען.

צוליב וואס קומען פאר מחלקות אין נותן-לחם"?

הינטער קוליסען-פאליטיק און „אומארדנונגען" ברענגען צו מחלוקת און דימיסיעס

די היגע וואוילטעטיגקייטס-אינסטיטוציע „נותן לחם" איז געגרינדעט געווארען אין דער צייט, ווען ס'איז געווען א גרויס געטעניש אויף דעם דאזיגען מין לחם-אינסטיטוציעס, איהר פראגראם און טעטיגקייטס-געביט האט זיך נישט פיל אפגעזונדערט פון דער טעטיגקייט פון אנדערע ענליכע פאראיינען און דאס שאפען פון דער דאזיגער אינסטיטוציע האט צווישען אנד. אויך געהאט אין זין צו שאפען א נייעם לאקאל, א נייעם פרעזעס, א נייעם סעקרעטאר, א נייעם קאסיר און נאך אנדערע בענקלעך.

אבער ווען מען ארט דאס, ווען נותן-לחם האט טאקע אין די „יונגע יאהרען" אנגעהויבען ארויסצוגעבען מיטאגען און אוונט-ברויטען פאר ארימע לייט, ווען זי האט געוויזען, אז זי וויל עפעס אין אין דער היינטיגער אויפטוען, זענען געווען בעסערע און ערגערע צייטען פון טעטיגקייט, אינטענסיווערע און שוואכערע פעריאדען, האט מען זיך כסדר ארום געריסען וועגען „בענקלעך" און וועגען גבאות. איז דאס אויך נישט געווען דאס ערגסטע.

לעצטענס איז אבער ארייננגעטרעטען אן אנדערונג אין דער גאנצער טעטיגקייט פון „נותן-לחם". ווי בעקאנט, האט דער וואיעוואדישער קאמיטעט פאר ארבייטסלאזע געשאפען א נעץ פון קוכען פאר ארבייטסלאזע, צו פערזארגען די יודישע ארימע-לייט מיט מיטאגען. האט איבערגענומען „נותן-לחם", וועלכע האט זיך פערזעהען מיט א נייעם פרעזעס און האט אנגעהויבען פיהרען א טעטיגקייט אויפ'ן ברייטען פארנעם. דער וואיעוואדישער קאמיטעט האט געגעבען געלד אויף די קוכען, די יודישע קהלה האט זיי סובסידירט און „נותן-לחם" האט געעפענט אזש 4 קוכען אין פערשידענע פונקטען פון שטאט, אין וועלכע ס'זענען ארויסגעגעבען געווארען טויזענדער מיטאגען.

אין „נותן-לחם" האט זיך אנגעהויבען א בעוועגונג. די פערוואלטונג האט געהאט ביי וואס צו ארבייטען און מיט וואס צו דיספאנירען, מ'האט אפערירט מיט גרויסע סומעס געלד און די ארימעלייט זענען געקומען מיט די טעפלעך נאך גרויפען.... אבער, וואס מעהר רוק, ס'איז געווען אין דער פערוואלטונג פון „נותן-לחם", אלץ שטארקער זענען געווארען די אספיראציעס פון די פערוואלטונגס-מיטגלידער.

פארוואס האט יעדער פון זיי נישט געוואלט האבען דעם חשק צו גראבלען אין דער שיסעל? האט יעדער געוואלט צוקומען נעהנטער „צו דער ארבייט". און אין דער פערוואלטונג האבען זיך אנגעהויבען מחלוקת. דער פרעזעס פון „נותן-לחם" האט זיך צוליב די דאזיגע סיבות און אומארדנונגען (לייכט געזאגט) זיך אנגעגעבען אין דימיסיע. נאך א קורצער צייט, האט ער אבער די דימיסיע צוריקגעצויגען און ווידער איז אלץ געבליבען ביים אלטען. די אומארדנונג, די אויסרעכענונגען, אפרעכענונגען, חשבונות און ווירטשאפט זענען ווייטער נישט געווען קיין קלארע. די מחלוקת צוליב דעם, זענען ווידער געווארען שטארקע און היסע און דער פרעזעס האט זיך, צוליב דעם דאס צווייטע מאל אנגעגעבען אין דימיסיע.

די אלע זאכען זענען זעהר אויס דערגאנגען צום וואיעוואדישען קאמיטעט פאר ארבייטסלאזע, וועלכער פיהרט איצט אדורך גענויע קאנטראלעס אין דער קוכען-טעטיגקייט פון „נותן-לחם". ס'ווערען איצט געזאמעלט אלע מאטעריאלען וועגען דער טעטיגקייט פון „נותן-לחם".

אנדערהאלבען מיליאן זל. הלואות און דיסקאנטעס

האט די קליינהענדלער-באנק (אגראדאווא 2) ארויסגעגעבען אין 1931

(די זונטאג'דיגע אלגעמיינע יעהרליכע פערזאמלונג אין הזמיר)

ווי מיר האבען שוין בעכטען קורץ געמאלדען, איז פערגאנגענעם זונטאג אין „הזמיר"-זאל פארגעקומען די אלגעמיינע יעהרליכע פערזאמלונג פון דער קליינהענדלער-באנק (אגראדאווא 2).

די פערזאמלונג, צו וועלכער ס'איז געקומען א גרויסע צאהל מיטגלידער, איז געעפענט געווארען פון פרעזעס לייבוש ראזענבערג. נאך דעם ווי די פערזאמלונג בעעהרט מיט אויפשטיין פון די ערטער די פערשטארבענע מיטגלידער, ווערט אלס פארזיצער פון דער פערזאמלונג געוועהלט ה' י. ב. לעווקאוויטש

דעם בילאנס רעפערירט דער פרעזעס פון דער פערוואלטונג ה' וויגער.

דעם טעטיגקייטס-בעריכט גיט אפ אין נאמען פון ראט פרעזעס ל. ראזענבערג. דער רעדנער גיט אן אלגעמיינעם איבערבליק איבער די טעטיגקייט פון דער באנק פון יאהר 1931, נישט קוקענדיג אויף דעם שווערען ווירטשאפטליכען קריזיס — זאגט דער רעדנער — האט די באנק-לייטונג אויסגעפיהרט די פליכטען, וואס זי האט אויף זיך גענומען:

א שווערע צייט, האט די באנק איבערגעלעבט צוליב דער „מחלוקה צווישען טאטע-מאמע". ד. ה. צוליב דעם קאמף פון דער „באנק פאר קאאפעראטיוען אין ווארשא" מיט דעם „פונדיישאן" וואו די באנק האט בעקומען א גרויסע רעדיסקאנטע און לאנגטערמיניגע קרעדיטען. איצט איז שוין אלץ אין ארדנונג, און די באנק האט ווידער צוריק בעקומען אין דעם „פונדיישאן" איהר רעדיסקאנטע און לאנגטערמיניגע קרעדיטען, און דערמיט זענען די דאזיגע שוועריגקייטען בעזייטיגט געווארען.

דער רעדנער געהט דאן איבער צו דער אלגעמיינער לאגע פון די יודישע קאאפעראטיווע בענק אין פוילען, און קומט צום אויספיהר, אז די קליינהענדלער-באנק איז ביים היינטיגען טאג איינע פון די גליקליכסטע, מחמת זי האט ביי דעם שווערען קריזיס-יאהר 1931 בעוויזען, צו שליסען דעם בילאנס מיט א ריוח פון 7800 זל. די דאזיגע סומע איז איבערגעווויזען געווארען אויפ'ן פאנד פון צווייפעלהאפטע חובות. דער אייגענער פאי-קאפיטאל בעשטעהט פון 103,000 זל. רעזערוו-קאפיטאל — 50,000 זל. און א ספעציעלער בוי-פאנד פון 6,000 זלאטעס.

אין משך פון בילאנס-יאהר, זענען ארויסגעגעבען געווארען הלוואות אויף א האלבען מיליאן זל. דיסקאנטעס אויף העכער א מיליאן זל. די באנק צעהלט ביים היינטיגען טאג 1200 מיטגלידער, פון וועלכע יעדער מיטגליד בענוצט זיך מיט דער באנק, בעקומענדיג צו 3 און 4 מאל אין יאהר דיסקאנטעס.

די באנק — זאגט פרעזעס ראזענבערג, שטעהט אויף א געזונדען באזיס און אויף איהר געהעריגער הויך. צום סוף אפעלירט דער רעדנער צו די מיטגלידער, צו האבען מעהר פערשטענדעניש פאר דער דאזיגער וויכטיגער יודישער פלאצובקע.

דער טעטיגקייטס-בעריכט ווערט נאך ערגענצט פון ה' גרשון וואלמאן, וועלכער רעדט ארום די וויכטיגקייט פון דער דאזיגער באנק פאר דעם יודישען קליינהענדלער און מיטעלשטאנד.

ארום דעם בעריכט האט זיך ענטוויקעלט א דיסקוסיע, אין וועלכער ס'האבען זיך בעטייליגט די ה"ה: מ. מינק, מאקארסקי, באקטשאן א. אנד. צום סוף ווערט דער בעריכט און דער בודזשעט פאר'ן קומענדיגען יאהר אנגענומען.

אויפ'ן ארט פון די אויסגעלאסענע, זענען גע וועהלט געווארען:

אין ראט: מ. בענדעל, מ. בארענשטיין, ב. גאלדבערג. קאנדידאט — א. ראזענפעלד.

אין דער פערוואלטונג — ח. מ. וויגער.

מיט א שלוס-ווארט פון פרעזעס ל. ראזענבערג איז די פערזאמלונג געשלאסען געווארען.

קליינהענדלער. ווערען בעוולהט

ביים אויסמעסטען דעם ריטשאלט

דעם 16. מערץ ד. י. האט דאס פינאנץ-מיניסטעריום ארויסגעגעבען א צירקולאר וועגען אויסמעסטען דעם „ריטשאלט".

לויט'ן דאזיגען צירקולאר אונטערליגען דעם ריטשאלט שטייער נאר די אונטערנעהמונגען, וועלכע האבען אויפ'ן יאהר 1932 אויסגעקויפט האנדעלס-פאטענטען אויפ'ן נאמען פון זעלבען געשעפטס-איי-גענטימער וואס אין יאהר 1928, 1929 און 1930, עווענטועל אין די יאהרען 1929 און 1930.

די פעראָרדנונג איז אין א סתירה צום געזעץ פון אומזאץ-שטייער ווי אויך צו דער פעראָרדנונג וועגען ריטשאלט, ווייל אין געזעץ פון אומזאץ-שטייער ווי אויך אין דער פעראָרדנונג איז אנגעצייכענט, אז דעם ריטשאלט אונטערליגען די אונטער-נעהמונגען וועלכע האבען אין די יאהרען 1929, 1930 און 1932 דעם כאראקטער נישט געביטען ד. ה. דאס געשעפט פערקויפט די זעלבע סחורות.

די קליינע אונטערנעהמונגען ווערען זייער אפט איבערגעשריבען אויף די פאמיליען-מיטגלידער הגם דער כאראקטער האט זיך נישט געביטען און צוליב דעם פאלען זיי נישט ארונטער דעם ריטשאלט הגם דעם פערלעגענעם אומזאץ-שטייער מאהנט מען אויף פון דעם נייעם געשעפטס-אייגענטימער און ביי דעם שטיצט זיך די שטייער מאכט אויפ'ן פאקט, דאס זי האט צו טון מיט דערזעלבער אונטערנעהמונג. אלזא ביים אויפמאנען די שטייערען עקזיסטירט דער פאקט פון ווייטערדיגער עקזיסטענץ פון דער אונטערנעהמונג; פארוואס — נישט ביים פערעכענען צום ריטשאלט?

דער צענטראלער קליינהענדלער פעראיין, ווענדעט זיך וועגען דעם מיט א מעמאריאל צו דער האנדעלס-קאמער וועלכע וועט אינטערוועניר'ן ביים פינאנץ-מיניסטער.

דער אונטערוואקסענדער יוגנד

דערלאנגט מען פריהמארגענס א גלעזעל נאטירליכ' פראנץ-וואסער
Franciszka Józefa
וואס צוליב זיין מאגן, דארם און בלוטרייניגענדער ווירקונג פון האט מעדלעך און קנאבען אנ'אויסגעצייכענטען ערפאלג דערצילט. צו בעקומען אין אפטייקען און כעמישע געשעפטען

פאלשע 10 און 20 גר.

(2) לעצטענס האבען זיך בעוויזען פאלשע 10 און 20 גר. מאנעטען, וועלכע טוען זיך שווער אונטערשיידען פון די ריכטיגע.

פאליציי זוכט די געלד-פעלשער.

פארזיכטיג מיט ראדיא-אפאראטען!

נייע פעראָרדנונג צו די בעזיצער פון ראדיא-אפאראטען

(2) אין די נאהענטסטע טעג, ערשיינט א פעראָרדנונג צו די ראדיא-בעזיצער, אין וועלכער די ראדיא-בעזיצער ווערען אויפגעפאדערט נאך דער אוידיציע אפצושטעלען דעם אפאראט. כדי אזוי ארום זומער-צייט צו פערמיידען קאטאסטראפעס ביי א געוויטער. פאר נישט צופאסען זיך צו דער פעראָרדנונג דראהט א שטראף.

פון 120 פערזאן

בעשטעהט דער

„שיר"-כאר

וואס טרעט אויף היינט, 8.30 אוונד אין „פילהארמאניע"

אויף דעם גראנדיעזען

קאנצערט

מיט א פראכפולען פראגראם.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) דאנצער (זגערזשער 57), גראשקאווסקי (11 ליסטאפאד 15), גארפיין (פילסודסקא 54), בארטאשעווסקי (פיעטרקאווער 164), ראמביעלינסקי (אנדזשעיא 28), שימאנסקי (פשענדזעלניאנא 75).

גרויסע אבלאוועס אויף גנבים

געפונען אן „אוצר" פון איינברעכער-מכשירים

(2) פערגאנגענע נאכט, האט די פאליציי געמאכט אבלאוועס אין א גאנצע רייהע שענקען, פרעהליכע הייזלעך און אין אנדערע בעקאנטע מלינות, בעת וועלכע, ס'זענען ארעסטירט געווארען 42 פערדעכטיגע פערזאנען, וועלכע זענען מיט לאסט-אויטא'ס אפגעפיהרט געווארען צו דער אויס-פארשונגס-מאכט. 32 פון זיי זענען שפעטער בעפרייט געווארען. 10 בעקאנטע גנבים זענען געבליבען אין ארעסט.

בעת די רעוויזעס, איז געפונען געווארען אן „אוצר" פון איינברעכער-מכשירים.

יעדער

מוזיק-ליבהאבער

פערפעהלט נישט צו קומען

היינט אין „פילהארמאניע"

צו הערען די ווידערהאלונג

פון אראטאריום „מעשה בראשית"

אויסגעפיהרט פון גלענצענדען

„שיר"-כאר

אונטער דער לייטונג פון טאלאנטפולען דיריגענט

פראפ. י. פליווישעס.

טעאטער „SCALA"

שרודמיעסקא 15.

2 גאסטשפילען 2

פון דער יודישער טעאטער-סטודיע ביים „הזמיר"

שבת, דעם 21-טען מאי ד. י. 11 א זייגער פריה

פאפולערע פריהמארגען-פארשטעלונג

„אין פאליש אויף דער קייט"

דראמע אין 3 אקטען פון י. ל. פרץ.

שבת, 9 א זייגער אוונער

„די רייזע פון בנימין דעם דריטען"

(מסעות בנימין השלישי)

קאמעדיע אין 10 בילדער פון מענדעלע מוכר ספרים.

בילעטען פון 50 גר. אן שוין צו בעקומען ביי דער קאסע פון טעאטער „סקאלא".

שגעון-אַנפֿאַל צוליב נויט

בעקומט אַ יודישער אַרבייטסלאָזער

(2) אויף צימער-גאַס 10, האָט דער אַר־בייטסלאָזער יעקב קליינמאַן, פּלוצלינג בעקומען אַ שגעון-אַנפֿאַל און דעמאָלירט די גאַנצע וואוינונג.

ער איז אָפּגעפֿיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל בײַם שטאָטישען זאַמעל-פּונקט.

באַהן-אַרבייטער אָפּגעשניטען אַ האַנד און אַ פֿוס

שווערער אומגליקספֿאַל אויף דער באַהן-סטאַציע

(2) אויף דער לאָדזשער פֿאַבריק-באַהן, איז דער 38 יעהריגער באַהן-אַרבייטער פֿראַנטשישעק ווײַנער פֿון כאָיני, אַרונטערגעפֿאַלען אונטער אַ וואַגאָן, וועלכער האָט איהם אָפּגעשניטען די רעכטע האַנד און צוקוועטשט אַ פֿוס. אין אַ שווערען צו־שטאַנד איז ער אָפּגעפֿיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

לאָזט נישט אַדורך די געלעגענהייט
קומט הײַנט אין פֿילהאַרמאָניע
הערען דעם גלענצענדען

„שיר“-כאָר

וואָס וועט אויספֿיהרען

1) מעשה בראשית
2) קלאַסישע מוזיק
3) יוד. פֿאָלקס-לידער

אונטער דער לייטונג פֿון פּראָפֿ. י. פֿייוויש

די 17-יעהריגע העלענקאַ, איז מיט מזל געוואָרען אַ מאַמע...

בעקומען געבורט-ווייען אויף דער גאַס, און געבוירען אַ קינד

(2) אויף לאַגעווניצקאַ 74, האָט די 17-יעה־ריגע העלענאַ מאַרטשעווסקאַ, פֿון וואָלטשאַנסקאַ 62 בעקומען געבורט-ווייען. די אַרויסגערופֿענע פּאָגאָטאָוויע, האָט דאָס „מאַמעלע“ מיט'ן קינד אָפּגעפֿיהרט אין אַ קימפּעטאָרין-קליניק.

„יודישע טעאַטער - סטודיע“ שפּילט אין „סקאַלאַ“-טעאַטער

מיט צופֿרידענהייט וועט אויפֿגענומען ווערען די ידיעה, אַז שוין דעם קומענדיגען שבת וועט די „יודישע טעאַטער סטודיע“ בײַם „הזמיר“ גע־בען 2 פֿאָרשטעלונגען אין „סקאַלאַ“-טעאַטער.

נאָך דעם גרויסען ערפֿאָלג וואָס די „יודישע טעאַטער סטודיע“ האָט געהאַט אין פּאָפּולאַרני טעאַטער מיט איהרע געלונגענע פֿאָרשטעלונגען איז צו דערוואַרטען דאָס די פֿאָרשטעלונגען אין פּרעכטיגען „סקאַלאַ“-טעאַטער וועט אַראָפּ מיט גרויס ערפֿאָלג נאָך דערצו וואָס אין סקאַלאַ וועט געגעבען ווערען פּיעסען, וואָס האָבען געהאַט לעצטענס דעם גרעסטען ערפֿאָלג, שבת פֿריה ווערט געגעבען אַ פּאָפּולערע פֿריהמאָרגען פֿאָר־שטעלונג פֿון „אין פּאָליש אויף דער קייט“ פֿון י. ל. פּרץ און שבת 9 אָוועגד די פּרעכטיגע קאָמעדיע פֿון מענדעלע מוכר ספֿרים „די רייזע פֿון בנימין דעם דריטען (מסעות בנימין השלישי).

דער הײַנטיגער „שיר“-קאָנצערט

דער שענסטער פֿון הײַנטיגען סעזאָן

הײַנט, דינסטאָג, דעם 17-טען מאַי ה. י. 8.45 אָוועגד קומט פֿאָר אין פֿילהאַרמאָניע דער גרויסער קאָנצערט, וועלכען עס אָרדענט אײַן דער פּאָפּולערער לאָדזשער מוזיק-פֿערײַן „שיר“,

ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, וועט דער הײַנטיגער קאָנצערט זײַן ספּעציעל אַן'אינטערע־סאַנטער. דאָס פּראָגראַם נעהמט אַרום די פּערל פֿון יודישע פֿאָלקס-לידער.

נאָך קיינמאָל ביז איצט האָט דאָס פּראָגראַם נישט פֿאָראויסגעזעהען אַזוי פֿיל קונסטלעריש בע־אַרבייטע יודישע פֿאָלקס-לידער, ווי דאָס מאָל. און אַזוי וועט דער גוט-אײַנשטודירטער כאָר אויפֿ־פֿיהרען פֿאָלגענדע פֿאָלקס-לידער, פֿיר און אַכט שטימיג:

1) שטערענדעל, בענקשאַפֿט, — טויבען, ל. ליאָוווס „לולינקו“. אַלמאַנס „אונטער די גרינינקע בוימעלעך“ צו ביאַליקס טעקסט, „שעהן מעדעלע“, וואָס מוז תמיד ביסירט ווערען, דאָס זעלבע — געלבאַרט'ס דינאַמישער „מײַן נישט, די וועלט איז אַ קרעטשמע“ צו די ווערטער פֿון י. ל. פּרץ.

חוץ די פֿאָלקס-לידער, וועט דער כאָר אויפֿ־פֿיהרען די כאָר-פֿראַגמענטען פֿון היידענס „מעשה בראשית“. דעם טעמפּעראַמענטפֿולען כאָר-נומער פֿון הענדעלס אָראַטאָריום „יציאת מצרים“ („אָז ישיר“).

צום סוף דאַרף מען נאָך צוגעבען, אַז אין פּראָגראַם געפֿינט זיך נאָך מענדעלסאָנס „שדים-טאַנץ“ פֿון וואַלפּורגיס-נאַכט.

מיט'ן קאָנצערט פֿיהרט אָן דיר. י. פֿייוויש. אַלס סאָליסטען טרעטען אויף פּרל. ל. קראַפּיווניק (סאָפּראַן), ה"ה ד. קאָרן (טענאָר) און ס. לעווינין (באַס).

בײַם קלאַוויר — פּרל. ל. לאַקס.

דער אַזוי רײַכער און פֿערשידענאַרטיגער פּראָגראַם האָט אַרויסגערופֿען אַ געוואַלדיגען אינ־טערעס און וועט בעשטימט צוציהען צום קאָנצערט די מוזיקאַלישסטע קרײַזען פֿון אונזער שטאָט.

בילעטען צו בעקומען אין דער קאַסע פֿון פֿילהאַרמאָניע.

אַ מענש מיט פֿערבינדענע אויגען

פֿליהט מיט אַנ'אויטאָ איבער פּעטריקאָווער גאַס

(2) אויף פּעטריקאָווער גאַס, האָבען די דורכ־געהער בעמערקט אַ זעלטענעם פֿאַל: אַ הער מיט פֿערבינדענע אויגען האָט געפֿיהרט אַנ'אויטאָ, וועל־כער איז געלאָפֿען מיט אַנ'אויסערגעוועהנליכען שנע־לען טעמפּאָ.

ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, איז דער אויטאָ פֿיהרער ד"ר לאַנגסבערג, וועלכער האָט פֿון דער סטאַראָסטווע בעקומען אַנ'ערלויבניש צו פֿיהרען מיט פֿערבונדענע אויגען זײַן אויטאָ איבער די בעלעבסטע לאָדזשער גאַסען. דאָס אינטערעסאַנטסטע דערבײַ איז, וואָס אויפ'ן גאַנצען מאַרשרוט האָט קיין שום אומגליק-צופֿאַל נישט געטראָפֿען.

הײַנט וועט ד"ר לאַנגסבערג האַבען אַ פֿאָרלע־זונג, ווי אַזוי מ'קען פֿיהרען אַנ'אויטאָ מיט פֿער־מאַכטע אויגען, מיט דער בעמערקונג, אַז די ראיה פֿון מענש איז אַנ'איבעריגע זאַך.

צום פֿריהלינג

בעזיצט דעם גרעסטען אויסוואַהל פֿון דער נײַעסטער
אין- און אויסלענדישער קאָסמעטיקס ווי:

פּערפֿומען
פּודערן

טואַלעט-
זייפֿען,
קרעמען,
זאַמטליכע
סעלנישע
און
בלומען-
וואַסערן

די איבעראַל-בעקאַנטע
קאָנקורענץ-פּערפֿומעריע פֿון

J. DRUKIER, 5 ZAWADZKA 5
— tel. 175-92. —

בעמערקונג: פֿאַר ענגראָסיסטען בעדייטענדער ראַבאַט.
בעזוכט מײַן פּערפֿומעריע און איהר וועט זיך איבערצייגען.

געדענקט!!!

שוין די העכסטע צײַט

צו קויפֿען אַ לאָס!

די ציהונג פֿון דער I-טער קלאַס
איבערמאָרגען

דעם 19-טען מאַי

פּרײַז פֿון ¼ לאָס 10 זל.

יעדער צווייטער לאָס געווינט!
לאָסען דאַרף מען קויפֿען

אין דער גרעסטער און גליקליכסטער
אין לאַנד קאָלעקטור

J. WOLANOW

Warszawa,
Marszałkowska 154

Łódź, Piotrkowska 11

„ Piotrkowska 72

Gmach Grand-Hotelu

Konto P. K. O. 141.795

אויסוואַרטיגע שיקען מיר אַרויס לאָסען
תיכף מיט דער פּאָסט.

אַ „ווירקזאַם מיטעל“ געגען שלאַפֿלאָזיגקייט

נערוועז-קראַנקע פֿרוי ראַנגעלט זיך מיט'ן טויט

(2) העלנאַ באַטשקאָווסקאַ, פֿון בראַטער־סקאַ 38, לײַדט פֿון אַ נערוועז-צערשטרייאונג און שלאָפֿלאָזיגקייט. אַ זנאַכער האָט איהר געגעבען אַ „מיטעל“ געגען דער שרעקליכער חולאת.

נעכטען, האָט זי גענומען אַ טאָפּעלטע פּאָרצ־יע, פֿון וואָס זי האָט זיך פֿער'סמ'ט.

אין אַ האָפֿנונגסלאָזען צושטאַנד, איז זי אָפּ־געפֿיהרט געוואָרען אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל.

הײַנט טרעפֿען זיך אַלע
אין „פֿילהאַרמאָניע“
אויפֿ'ן גראַנדיעזען

קאָנצערט פֿון „שיר“

גנבה אין אַ טאַבאַק-געשעפֿט

(2) פֿערגאַנגענע נאַכט, האָבען גנבים זיך אַרײַנגעריסען אין פֿרייליך'ס טאַבאַק-געוועלב (11. ליסטאָפּאַד 13) און אַרויסגענומען טאַבאַק און כאָסיע ראָסען פֿאַר 2100 זל.

ר. אײַזראַעל

דאָס בופֿעט-מיידעל

אַ סענסאַציאָנעל-עראָטישער ראָמאַן פֿון דער לאָדזשער ווירקליכקייט

(20

— מ'זאָגט, אַז ער איז פֿערליבט אין מאַנקען, האָט פֿריידמאַן געזאָגט בעריש, ער וויל זי בע־שיטען מיט גאָלד און אפֿשר גאָר חתונה האָבען מיט איהר

— איך קען זיי די דאָזיגע לײַט, אין זייער טאַ טען אַרײַן, זיי האָבען שטענדיג אין זינען זיך אַליין, זיי בעגליקען נישט אַזוי שנעל אונזער אייבעם, און מאַנקען איז אַ שאָד, זי איז אַ זעהר וואויל קינד, וואָס קומט איהר דען דערפֿאַר וואָס זי וויל ווערען אַנ'אָרענטליכער מענש, איך האַלט אַפֿילו, אַז זי איז אַ נאַר, די אָרענטליכע מענשען זענען נאָך ווענציגער אָרענטליך פֿון אונז, זיי מאַכען אָבער אַלע זייערע פֿערברעכענס אײַדעל, מיט ווײַסע הענד־שקעס און מאַניקירטע נעגעל, אַזוי ווי דער דאָזיגער יאָלד וואָס שטעהט איצט נעבען מאַנקען.

— און אפֿשר האָט בערגער ווײַטער גערעדט צום מאַנקען בײַם בופֿעט, האָב איך שלעכט געטון. אָפּהיטענדיג אײַך פֿון אַנ'אומאַנגענעהמליכקייט, אויב איך האָב אײַך נישט צוגעלאָזען צו דער פֿרוי פֿראַנ־קענשטיין. אויב איהר ווילט אַזוי שטאַרק מיט איהר רעדען, דאַרפֿט איהר נאָר זאָגען און איך וועל אײַך די דאָזיגע בעגעגעניש לײַכטער מאַכען

— יאָ, איך וויל, איך מוז רעדען מיט דער דאָ־זיגער אומגליקליכער פֿרוי, האָט מאַנקע מיט עקשנות געזאָגט, איך וויל איהר איבערגעבען, אַז איהר מאַן איז אומשולדיג, אפֿשר וועט זי נישט אַזוי אומגליק־ליך זײַן...

— ווי נאַאיוו איהר זענט, רעדט נישט וועגען דעם, אַז די פֿרוי איז אומגליקליך.

— וואָס ווילט איהר דערמיט זאָגען? צוליב אייער אויפֿפֿיהרען איז דאָך מעגליך, אַז פֿראַנקענ־שטיין איז אויפֿגעהאָנגען געוואָרען, ס'קען דאָך זײַן, אַז ווען איך וואָלט דערצעהלט וואָס איך ווייס וואָלט נישט געקומען דערצו.

— איך קען אײַך דאָס אַלץ דאָ אויפ'ן אָרט נישט ערקלערען, אפֿשר ווען מיר וועלען זיך געזעהער בעקענען וועלען מיר זיך קענען גענוי אַדורכ־רעדען.

„בעריש מויז“ האָט שוין נישט געקענט אײַנ־שטעהען אויף זײַן אָרט, ער איז צוגעגאַנגען צום בופֿעט, זיך געהייסען אָנגיסען אַ גלעזעל

בערגער האָט בערישן פֿערדעכטיגט אָנגעקוקט, בעריש האָט אָבער נישט אוועקגעדרעהט די אויגען נאָר מיט דעם זעלבען פֿערדאַכט געקוקט אויף בער־גערן. די דאָזיגע סצענע האָט געדויערט נאָר עטליכע סעקונדען. בערגער האָט דעמאָנסטראַטיוו אַרויסגענומען אַ קופּע באַנקנאָטען, אַרויסגעצויגען איינעם פֿון זיי און אַרויסגעוואָרפֿען פֿון טאַש, כדי צו בעצאָהלען פֿאַר דעם, וואָס ער האָט אויסגעטרונ־קען, בעריש האָט זיך צולאַכט:

— וואָס מיינט איהר, אומבעקאַנטער הער, אַז איהר וועט בײַ מיר גרעסער און חשובער ווערען, ווען איהר וועט מיר ווײַזען אַ סך געלד.

— איך האָב אײַך גאָרנישט געוואָלט אימפּאָ־נירען, האָט בערגער געזאָגט מיט אַ פֿעראַכטענדען טאָן, שוין דערפֿאַר, ווײַל איך וויל נישט האָבען דאָס פֿערגעניגען אײַך צו קענען

— און איך וועל מוזען האָבען דאָס פֿערגעניגען אײַך צו קענען, דוכט זיך מיר, איהר קומט מיר שוין צופֿיל אין די אויגען אַרײַן

— איך קום דאָ נישט אַרײַן צו אײַך, האָט בער־גער געזאָגט, איך קום דאָ אַהער צו דעם בופֿעט־פֿרײַלין.

טאַקע דערפֿאַר קומט איהר מיר אויס פֿער־דעכטיג, צו וואָס זאָל זיך אַזאַ רײַכער מענש, אַזאַ עלטערער הער אַרומשלײַען מיט בופֿעט-מיידלעך, היט אייער משפּחה און זיצט אינדערהיים.

— איך בעט אײַך, אַז איהר זאָלט נישט ווערען פֿרעך מיט מיר, ווײַל איהר קענט מיך נישט.

— רעדט מיט מיר נישט אויף אינטעליגענטיש, ווײַל איך פֿערשטעה זיך נישט אויף אַזאַ לשון, מיט מיר דאַרף מען רעדען אויף מײַן לשון, אַזוי ווי איך בין געוואוינט

— הערט אויף זיך צו קריגען בעריש, וואָס ווילסט דו פֿון דעם דאָזיגען מענש

— איך וויל, אַז ער זאָל אויפֿהערען דאָ אַרײַנ־צוקומען און דיר צו פֿערדרעהען דעם קאָפּ

בערגער איז שוין געווען בײַ דער טיר, ער האָט זיך אָפּגעטראָגען ווי שנעל ער האָט געקענט, כדי ער זאָל נישט דאַרפֿען פֿיהרען קיין ווײַטערדיגע שמועסען מיט דעם דאָזיגען מענשען, וועלכער איז געווען אַזוי שטרענג צו איהם.

— מאַנקע, וואָס לאָזט דו זיך אַרײַן אין גע־שעפֿטען מיט דעם דאָזיגען „יאָלד“, ער מיינט זיכער נישט דײַן טובה

— דו קענסט דאָך מיך, בעריש, איך וועל זיך נישט לאָזען פֿון איהם אָפּנאַרען, איך זאָל דיר זאָגען דעם אמת געפֿעלט ער מיר שוין לאַנג נישט און דערפֿאַר רעד איך מיט איהם

— ווער איז ער דאָס אַזעלכעס?

— איך ווייס אַליין נישט, ער ... דאָ צופֿעליג אַרײַנגעקומען און זיך גלײַך צוגעשאַרט צו מיר, דערנאָך האָב איך איהם געטראָפֿען אויף אַנ'אָרט וואָס איז געווען אַ פֿולשטענדיגע איבעראַשונג פֿאַר מיר

— וואו האָסט דו איהם געטראָפֿען?

— בײַ פֿראַנקענשטיינען, ווען איך האָב נעכטען געוואָלט איהר זאָגען, אַלץ וואָס איך ווייס וועגען דעם ענין, ער האָט מיך נישט צוגעלאָזט צו איהר און מיך געמאַכט פֿאַר אַ משוגענע, איצט איז ער געקומען זיך פֿערענטפֿערען פֿאַרוואָס ער האָט מיך נישט צוגעלאָזען צו איהר

— מײַן נאָז באַרט ... זיך קיינמאָל נישט אָפּ, מיר געפֿעלט ער נישט, ער איז איינער פֿון די וועלכער איז אויך מיטשולדיג אין דער גאַנצער אומגליקליכער געשיכטע, איך וועל דעם פֿערשוין שוין נישט אָפּ־לאָזען פֿון אויג.

— לאָך דיך אויס פֿון דעם געשעפֿט בעריש, צו וואָס האָסט דו זיך אַרײַנצומישען אין אַזאַ ליבק געשעפֿט

— איך האָב געשוואָרען, אַז איך וועל פֿריהער נישט אָפּשטעהען ביז איך וועל די שטשעניאַקעס נישט אַראָפּרוימען פֿון וועג, ס'דערגעהט שוין ביז צו סכנות נפֿשות

— אָבער צו וואָס נוצט דאָס דיר, האַק אָפּ דערפֿון.

— אונזער אַרבייט מוז זײַן אָנ'ערליכע, גנבים זענען מוז זײַן ערליך, מערדער, מערוויכענען מוז זײַן ערליך, נישט מיט קיין שמד-שטיק, נישט דורך אַזעלכע זאַכען.

(פֿאָרטזעצונג קומט)

ל״ג-בעומר דער יום-טוב פון דער יודישער יוגענד

וועט היי-יאָהר געפייערט ווערען מיט גרויס פּאראד

ווימ אַ רייה יאָהרען איז ל״ג-בעומר, דער יודישער פריהלינגס יום-טוב פּראָקלאַמירט געוואָרען דורך דעם קרן-קימת-לישראל אַלס טאָג פון דער יודישער יוגענד, אין דעם טאָג קומען געוועהנליך פאָר אויספלוגען און פערשידענע פייערונגען אויף דער פרייער לופט.

דער היגער קרן-קימת-קאָמיטעט מאַכט אַלע מעגליכע אָנשטרענגונגען, אַז די היי-יעהריגע ל״ג-בעומר פייערונגען זאָלען אויספאַלען זעהר אימפּאָזאַנט, אויסער די טראַדיציאָנעלע זאַמעל-אַקציעס וועלען אויך דאָס מאָל איינגעאָרדענט ווערען אַ גאַנצע רייה פערשטעהדיגונגען און אויפ'ן ערשטען פּלאַן געהט דער טראַדיציאָנעלער יוגענד אויספלוג אָרגאַניזירט דורך דעם קרן-קימת, אין דעם אויספלוג וועלען זיך בעטייליגען די מיטגלידער פון אַלע ציוניסטישע אָרגאַניזאַציעס און די פערשידענע ספּאָרט-פעראיינען אין אונזער שטאָט, וועלכע זענען אָנגעשלאָסען אין דעם וועלט-פערבאַנד „מכבי“.

דער אויספלוג וועט פאָרקומען דינסטאָג, דעם 24. מאַי ה. י.

——=):O:(=——

דעם „גרינעם יום-טוב“, האָבען מענער געמאכט „שוואַרץ-שבת“

און געשעדיגט די ווייבער מכּת-רצח...

(2) זונטאָג און מאָנטאָג, איז די פּאָגאָטאָוויע געווען שטאַרק בעשעפטיגט ביי די יום-טוב-זאַבאַווע, וואו מענער האָבען מקיים פּסק געווען דאָס „איידעלע געשלעכט“.

אויף זגערזשער 118, האָט די 26-יעהריגע אירענע פינטשאַק בעקומען מיט א פערנט געלע-כערט דעם קאָפּ.

אויף מאַכנאַצקא 24, האָט די 32-יעהריגע זאָפיע מאַלינסקא בעקומען 2 לעכער אין קאָפּ, און אויסגעהאַקט די ציין.

אויף שיענקעוויטש 30, האָט די 38-יעהריגע סטאַניסלאַווא יאַבלאָנסקא בעקומען עטליכע לעכער אין קאָפּ און שטאַרק צושעדיגט.

אין אַלע פאַלען זענען די שלעגערס צוגע-צויגען געוואָרען צו געריכטליכער פעראַנטוואָרט-ליכקייט.

געעפענט די אויסשטעלונג פון אַרטור שיק'ס ווערק

נעכטען איז אין דער אנוועזענהייט פון פאַרשטע-הער פון דער וואָיעוואָדזשטווע, געזעלשאַפטליכע אינסטיטוציעס, פּרעסע און קונסטליבהאָבער פאָר-געקומען די ערעפנונג פון אַרטור שיקס אויס-שטעלונג.

די אנוועזענדע זענען ענטציקט געוואָרען פון די לעצטע ווערק פון אַרטור שיק.

דאָס בילדונגס - מיניסטעריום האָט אַרויס-געשיקט אַ צירקולאַר צו בעזוכען די שול-יוגענד צו בעזוכען שיקס אויסשטעלונג.

באַטא דעצענטראַליזירט זיין פּראָדוקציע

דער דעוויז פון דער פירמע „באַטא“ איז צוצו-שטעלען דויערהאַפטיגע און שעהנע שיך צו די נידריגסטע פּריזען. אַ דאַנק דער ראַציאָנעלער מאַסען-פּראָדוקציע, וואָס ערמעגליכט די נידריג-סטע קאַלקולאַציע, האָט באַטא איינגעפיהרט זיינע פּראָדוקציעס אויף אַלע וועלט-מערק. צוליב דער אַריינפוהר-בעגרענצונגען אין די אייראָפּעאישע לענ-דער, האָט די פירמע באַטא געמוזט דעצענטראַליזי-רען איהרע פּראָדוקציעס און שאַפען אַ רייה בעזונ-דערע פאַבריקען אין פּוילען, דייטשלאַנד, יוגאָ-סלאַוויען, שווייץ, פראַנקרייך און ענגלאַנד. אין אַלע פאַבריקען האָט מען אָנגעהויבען צו פּראָ-דוצירען ערשטקלאַסיגע שיך, אויסשליסליך פון איינ-לענדישע רויה-שטאָפען און דורך אַרבייטער-ביר-גער פון בעטרעפענדען לאַנד. די הויפּט-אונטער-נעהמונג געפינט זיך אין זלין (טשעכאָסלאָוואַקיי).

די אַרבייטער, וואָס אַרבייטען אין באַטאַס וואַרשטאַטען זענען אויף גוטע בעדינגונגען, בע-זיצען בעדייטענדע אָפּשפּאָרונגען, וואָס דעגרייכען ביז עטליכע טויזענד זלאָטעס.

קירצליך וועט די פירמע „באַטא“ לאָזען אין בעטריב אַ נייע גרויסע פאַבריק פון אַנאַנדערען אינדוסטריע-צווייג און האָט זיך פערפליכטעט ביים אַנגאַזשירען אַרבייטס-קרעפטען.

AMBULATORJUM
WENEROLOGICZNE
przy lecznicy ZGIERSKIEJ 17
נעהמט אָן טעגליך ספּעצ. אַרצט
Dr. H. ROŻANER
פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען.
מענער-שוועכע פון 1–2 בייטאָג.

קלאַנג-קינא-טעאַטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26
היינט און פאָלג. טעג!
גרויסער דאָפּעלט-פּראָגראַם!
I.
מעכטיגע ליבעס-דראַמע א. נ.
„סוף וועלט“
אין דער הויפּט-ראָל Abel Gance
II.
פּראַכטפולע קאָמעדיע פון די בעסטע וועלט-קאָמיקער א.נ.
LAUREL i HARDY
אונטער די קראַמען!
באָמבעס פון לאַכען, לאַכען און לאַכען.
אָנהויב אין געוו. טעג 4 נאָכמיטאָג
שבת און זונטאָג 12 בייטאָג.

ראַדיאָ-פּראָגראַם

דינסטאָג, דעם 17 מאַי 1932

11.45 – פּרעסע-בעריכטען, 11.58 – צייט-סיגנאַל, 12.10 – גראַמאָפאָן-פּליטען, 3.25 — פּאָרלעזונג, 3.50 – גראַמאָפאָן-פּליטען, 4.20 – פּאָרלעזונג, 4.40 – גראַמאָפאָן-פּליטען, 5.10 – רעפעראַט, 5.35 – סימפאָנישער נאָכמיטאָג-קאָנצערט 6.50 – פערשידענעס, 7.15 – קאָמוניקאַט פון דער לאָדזשער האַנדעלס - קאַמער, 7.30 – פילם-קאַלענדאַר, רעפּערטואַר, גראַמאָפאָן-פּליטען, 7.45 – ראַדיאָ-פּרעסע, 8.00 – פעליעטאָן, 8.15 — פּאָפּולערער קאָנצערט, 9.55 – פּאָסט - קעסטעל, 10.10 – קאָנצערט, 10.40 – פּרעסע-בעריכטען, 10.50 – טאַנץ-מוזיק פון וואַרשע.

DR. MED. J. ŁUBICZ
כירורג-אָרטאָפּעד
פּאָלודניאָווע 9, טעל. 17-183
קראַנקהייטען פון די ביינער, געלענקען,
פערקרימונגען פון די פּלייצעס און גלידער
אייגענע פּראָצאָוניע פון זעמטליכע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען ווי: תּקלאַדעס אויף פּלאַטפוסען, קינסטליכע הענד און פיס, גאָרסעטען א. אַ. וו.
נעהמט אָן פון 2.30 ביז 4.03 נאָכמיטאָג.

סענסאַציע אין לאָדז!
דער בערימטער אַרטיסט – ליבלינג פון פּובליקום
בעני אַדלער
הויבט אָן צו שפּילען אין „פילהאַרמאָניע“
פרייטאָג, דעם 20-טען, האַלב 10 אָוועגד ס'ווערט אויפגעפיהרט צום ערשטען מאָל
ווען אַ פרוי זינדיגט!...
לעבענסבילד אין 4 אַקטען מיט געזאַנג און טענץ מיט בעני אַדלער אין דער הויפּט-ראָל.
שבת, 4.30 נאָכמיטאָג בעני אַדלער'ס סוקצעס
דער ווילדער מענש

טעלעגראַמען

בלוטיגע שלאַכטען צווישען הינדוסען און מאַכמעדאַנער

110 הרוגים און 600 פערוואונדעטע

באָמביי, 16 (ספּ. טעל.) נעכטען אין אָוועגד איז געקומען צו נייע בלוטיגע אונרוהען צווישען הינדוסען און מוסולמענער. 38 מאַן זענען דערהרג'עט און 180 שווער פערוואונדעט געוואָרען. פון די וואונדען זענען געשטאָרבען 45 פערזאָן.

דער אַלגעמיינער סך-הכּל פון די איצטיגע און פריהערדיגע קאַמפען בעטרעפט: 110 הרוגים און העכער 600 פערוואונדעטע; 40 הייזער זענען אונטערגעצונדען געוואָרען.

די פּאָליציי אין געפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען האָט אָפּגעשלאָסען דעם גאַנצען קוואַרטאַל און פיהרט איצט דורך אַרעסטען.

די בלוטיגע צוזאַמענשטויסען זענען אויסגע-בראָכען צוליב דעם, וואָס די מאַכמעדאַנער האָבען געשאָכטען אַ קיה, וואָס איז געהייליגט געוואָרען דורך די הינדוסען, און אַזוי אַרום בעליידיגט די רע-ליגיעזע געפיהלען פון די הינדוסען.

אויב דער קריזיס וועט זיך נישט ענדיגען היינטיגען זומער

וועלען מיר אַריינפאַלען אין א שרעקליכען כאַאָס

וואַשינגטאָן, 16. (ספּ. טעל.) סענאַטאָר באָראה האָט אין אַמעריקאַנער סענאַט געהאַלטען א גרויסע רעדע וועגען דעם קריזיס, ער האָט גע-זאָגט, אַז דעם קריזיס קען מען ליקווידירען דורך אָפּשטעלען די ענטוואַפנונג, רעגולירען דעם ענין פון ענטשעדיגונגס-אָפּצאָהלען, איבערגעהען צו זיל-בער-פּאַריטעט, פונאַנדערטיילען די גאָלד-רעזערוען אין אַלע מלוכות גלייך און נישט 70 פּראָצענט גאָלד זאָל זיך געפינען אין פראַנקרייך און אַמע-ריקא.

אויב דעם היינטיגען זומער וועט זיך דער קריזיס נישט ענדיגען, האָט באָראה געזאָגט, ווע-לען מיר אַריינטרעטען אין אַ פולשטענדיגען כאַאָס.

שוידערליכער פאַל אין א יוד. פאַמיליע

א מאַמע מיט א קינד ווערען פערברענט

וואַרשע, 16 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָר-רעספּאָנדענט). אויף טוואַרדע 46, האָט די יו-דישע פרוי טרעפלער אָנגעצונדען אַ שפּירטוס-מאַשינקע, האַלטענדיג אַ קינד פון 7 חדשים אויף דער האַנד. די מאַשינקע האָט אויפגעריסען און די פלאַמען האָבען אַרומגעכאַפּט די מוטער מיט'ן קינד. אין אַ שווערען צושטאַנד האָט מען ביידע אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

שטרייק פון די וואַרשאַווער קהלה-בעאַמטע

צוליב'ן רעדוצירען די שכירות

וואַרשע, 16 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָר-רעספּאָנדענט). אין די וואַרשאַווער קהלה איז היינט אויסגעבראָכען אַ דעמאָנסטראַטיווער שטרייק פון אַלע וואַרשעווער קהלה-בעאַמטע. די סיבה פון שטרייק איז די רעדוקציע פון די שכירות. אויפ'ן חשבון פון דער דאָזיגער רעדוקציע פּלאַנט די קהלה צוצונעהמען נייע 35 רבנים, וואָס וועלען קאָסטען 175 טויזענד זל. אַ יאָהר.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 216-90
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער - שוועכע, אַלע אַרט אַנאַליזען, עלעקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 8–2 און פון 5–9 אָוועגד.
בעזונדער וואַרטע-צימער פאַר פרויען.

היינט פּרעמיערע!!!
רעוואָלוציאָנס-פילם לויט דער בעריהמטער סענסאַציאָנעלער ערצעהלונג פון
GASTON LEROUX p. t. „Cheri-Bibi“
„געשפּענסט פון פּאַריז“
JOHN GILBERT, LEWIS STONE, LEILA HYAMS
אין די הויפּט-ראָלען: דער אַבגאָט פון די פרויען – דער ריז פון עקראַן

אויסער'ן פּראָגראַם: LAUREL i HARDY אין דער פּראַכטפולער קלאַנג-קאָמעדיע א.נ. „דער גובערנאַטאָר אויף א אינספּעקציע“
הנחה-בילעטען גילטיג אָהן בעגרענצונגען! פּרייזען פון די פּלעצער פּאָפּולערע! אָנהויב אין געוו. טעג 4.30 נאָכמ., שבת און זונטאָג – 1 אַ זייגער בייטאָג.
דער זאַל ווערט מעכאַניש ווענטילירט און געקיהלט!

דער שליסעל פון גליק!

איז אַ לאָס, וואָס מען קויפט אין אַ גליקליכער קאָלעקטור און דאָס איז נור ביי

ווײַנבערג

42 פיעטריקאווער 42
פיליע: פיעטריקאווער 163

ביי אונז איז געפאלען די פרעמיע פון 100 000 זל. אויפ׳ן נומער 89650, ווי אויך די 50.000 זל. אויפ׳ן נומער 115887.

קומט, איילט און קויפט!

די ציהונג קומט פאָר דעם 19. און 20. ד. ח.

עלטערן, פערשרייבט אייערע קינדער אין די באַראַכאוו-שולן!

1) אין דער 7-קל. פאלקס-שול א. נ. פון ב. באַראַכאוו שרודמיעסקא 7

2) אין דער 7-קל. פאלקס-שול א. נ. פון י. ל. פרץ פלאַץ קאשטשעלני 4

די קינדער וואָס בעזוכען אונזערע שולען זענען יוצא דעם שול-צוואַנג.
ס׳ווערען אָנגענומען קינדער אין עלטער פון 6 יאהר אָן.

די איינשרייבונגען קומען פאָר אין די קאַנצעלאריעס פון די שולען טעגליך פון 9 ביז 1 פארמיטאָג און פון 7 ביז 9 אין אָווענד. מ׳דאַרף מיטברענגען דעם קינדס מעטריקע און אַ פאָקען-שיין. דער לעצטער טערמין פון די איינשרייבונגען איז דעם 31-טען מאַי 1932.

קוראטאריום פון די באַראַכאוו-שולען. 9918

די ערשטע יודישע

ראַהמען-פאַבריק

פון י. צווייליך, לאָדז, באַלוטאַוויטשאַ 11, (אין הויף)

עמפעהלט צו פאַבריקס-פרייזען זעמטליכע איינראַהמונגען אין לייסטען סטיל אוואַהל

ראַהמען

ווי אויך נאַרדין-קאַסטען אין אַ גרויסען אויסוואַהל.

Dr. med. REICHER

פאַלודניאַווא 28, טעל. 20193

ספעציאַל-אַרצט פאַר מענער-שוועכע-בעהאַנדלונג

נעהמט אָן פון 8 — 11 פריה און פון 5 — 8 אָווענד
זונטאָג און יום-טובים פון 9 — 1 ביטאָג.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאָקטוירים-ספעציאַליסטען

זאַוואַדזקאַ 1.

גאָר פאַר ווענערישע הויט-קראַנקה. און מענער-שוועכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאָנסיליומס מיט ספעציאַליסטען פון אוראַלאָגישע און נערווען-קראַנקהייטען.

קוואַרץ-לאַמפ. עלעקטרישער חייל-קאַבינעט ראַסמעטיק.

-- טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָווענד. --
פון 11 ביז 12 ביי טאָג און פון 2 ביז 3 נאָכמ.
נעמט-אָן אַ פרוי-דאָקטאָר נור קינדער און פרויען
זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמיטאָג.
- בעזונדער וואַרטע-צימער פאר פרויען. -

וויזיט 3 זל.

„SANATO“

כירורגיש-וועכנעריז-אנשטאַלט

אַגראַדאָווע 10, טעל. 213-57

1-טע און 2-ט׳ע קלאַס

גינעקאָלאָגיש-וועכנעריז-אַבטיילונג

ד״ר מעד. ש. אייגער, ד״ר מעד. י. בוים, ד״ר מע רייטלער-קוריאַנסקאַ ד״ר מעד. וו. אייכנער

פרייז פון א געבורט

אין 2-טען קלאַס צוזאַמען מיט פערהיטונגס-מיטלען

200 זל.

אויפזיכט איבערן קינד ד״ר מעד. י. פאַלאַסאָוו
כירורגישע אָפטיילונגפון ד״ר מעד. מ. קאַנטאָר.

זיכערע הילף און א רפואה

אהן א אפעראַציע, אָן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאַר קראנקע אויף קילעם פאַר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאַליקעס אין גוף פאַר הויקערס און פיס

פערלאָזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראָך ווערט גרויס אַזוי ווי אַ מענשען-קאָפּ, אָדער אַזוי ווי אַ וואַסער-קאַן און עס פאַלט אַרײַן אין דעם פיס און דער קראַנקער איז אין אַ גרויסער סכנת דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטאַרבליך. ספעציעל גוטע הייל-באַנדאַזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראָפעסאָרען מיט מיינע בעהאַנדלונג און פון דײַטשען פראָפעסאָר דאָקטאָר בראָכירעוויגר בעזײַטיגען זיכער דעם שמערצען און געפעהרליכסטען בראָך. אויך פאַר הויקערס, לײַטונגען מיט הייל-גאַרטעלען און אפאַראַטען פאַר פערקרומטע פיס און פלאַט-פיס, ספעציעלע אײַנלאַגען אין די שיך קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאָקען, פאַר די גרעסטע קראַנקע אָדערן. עמפאַנגט פון 9 ביז 1 בײַטאָג און פון 3 ביז 7 אין אָווענד.

ארטאָפּעדישע אנשטאַלט

Specialist J. RAPAPORT, Ortoped

von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10, tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאָס פּערזענליכע ערשײַנען פון די קראַנקע איז אונבעדינגט נויטיג. די פאַטענט האָבען אויסגעשטעלט פאָלגענדע אוניווערזיטעטס-פראָפעסאָרען: פּראָפ. ד״ר באַראַנטש, פּראָפ. ד״ר י. מאָרישער, פּראָפ. ד״ר בר. קיעלאַנאָווסקי און אויך אַנדערע.
מיר נעהמען אויך אָן פערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאַגונג.

דעם ה׳ דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, דעם ספעציאַליסט פון דער הייל-אָרטאָפּעדיע, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, דאַנק איך הערצליך פאַר׳ן אָפּראַטעווען מײַן קינד פון אַ שווערער פערקריפּלונג (פּאַראַליזש פון די פיס) דורכ׳ן פערלעגען אַ ספעציעלען הייל-אָרטאָפּעדישען גאַרטעל לויט זײַן מעטאָדע. דאָס קינד איז איצט געזונד גענצליך און גלײַך.

(—) **Szklarowie.**

פאַר בראַסישע אנשטאַלטען דרוקערייען און פערלאַגען עספעציעלע

יעדער איינציגער

האָט זיך אײַבערצייגט, אַז פאַר

מעבעל

דיוואַנעס, פעלצען, נייה-מאַשינען, גאַרדעראָבען אז״וו צאָהלט די העכסטע פרייזען

א. ווילצמאַן שענקעוויטש 23

טעלעפאָן 191-00.

ביי מיר איז שטענדיג פערשידען גענוצט מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען.

Dr. med. Haltrecht

ספעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און געשלעכטס-קראַנקהייטען

פיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21

נעהמט אָן פון 8–11 פריה, 12.30–1.30 מיטאָג און פון 5–9 אָווענד.
פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע - פרייזען.

Doktór

G. WEGMAJSTROWA

ספעציאַל-אַרצט פאַר אינערליכע און קינדער קראַנקה.

ZAWADZKA 20, tel. 246-58

נעהמט אָן פון 4–6 אָווענד

פון 1. יוני—אין קאָלומנע
ul. Palacowa, willa Goldberga.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע

אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40

נעמט אָן פון 8–11 און פון 6–9 אָוו.
זונטאָג און יום-טוב פון 9–1 פאַרמ.
בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען

Doktór

Łagunowski

Piotrkowska 70
i róg Traugutta
Tel. 181-83.

choróby skórne, weneryczne i moczopłciowe
(Naświetlania promieniami Roentgena)

Przyjmuje od 8^{30} do $9^{1/2}$ rano, od 1-ej do 2^{30} pp. od 6 do 8^{30} w., w niedzielę i święta od 10 r. do 1-ei p. p.

ENGLISH

פאַראָנפענגער און פאָרטגעשריטענע. קאָנווערסאַציע, ליטעראַטור ערטיילט אַ פעהיגער פעדאַגאָג. — אָפּפרעגען אין אַדמיניסטר. פאַר "Mir"

א לאַנגיעהריגער

מיליטער-בעאַמטער

שרייבט ערלעדיגט אין אַלע מיליטער-זאַכען ספעציאַליסט אין שרייבען פון ביטעס פאַר

איינציגע שפייזערס

מאָז

פעטריקאָווער 10

חדר „תורה ודת“

עם גן-ילדים

פל. וואָלנאָשטשי 6 (נייע שטאָט)

אין דאָס איינציגע מוסטערהאַפטע חדר, וואָס עס ווערט אָנגעפירט אונטער דער ליטונג פון בעוואוסטע מלמדים און לעהרער פעדאַגאָגען - ספעציאַליסטען.

ס׳ווערט געלערנט א״ב, עברי, חומש, רש״י, קריאת התורה, נ״ך, שלחן ערוך, משניות, גמרא, העבראַיש און יודיש און אַלעס, וואָס א יודיש קינד דאַרף צו וויסען! ס׳ווערען אָנגענומען קינדער פון 4 ביז 12 יאָהר.

אַ ספעציעל נאָכמיטאָג-חדר פאַר קינדער וואָס לערנען אין פּוילישע שולען.

איבערצוגעבען

3041

א וואוינונג פון 3 צימערן

און קיך מיט אַלע בעקוועמליכקייטען, 1. שט. פראָנט, אַלעע 1. מאַי 35. ערפאַהרען אין דעמזעלבען הויז, אין דער בעקעריי ביי פרוי שיינוואַלד.

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע

גרויסער אויסוואַהל

שפאַצירוואַגענס

אייזען - ניקעל-

בעטען

מאַטראַצען

ספרענזינאָווע "Patent"

ווּזשימאַטשקעס

אַמעריקאַנער צו בעקומען אין פאַבריקס-לאַגער

„DOBROPOL“, Łódź
Piotrkowska 73 (אין הויף)

די פאַמיליע קאַהן בעט ענטשולדיגונג ביי דער פאַמיליע ווידזינסקי. מיר בעטאָנען, אַז מעהר וועט דאָס נישט פאָרקומען. גלייכצייטיג שפענדעט די פאַמיליע קאַהן 20 זל. אויף 4 ישיבות:

5 זל. אויף די ישיבה „בית ישראל“
5 " " " " תלמוד תורה של הרב מייזל זצ״ל
5 " " " " ראַדאָשיצער פון ר׳ בנימין שליט״א
5 " " " " „בית אהרן“ 8918

קליינע אַנאַנסען

1 זלאָטי

פאַר אַ אַנאַנס ביז 15 ווערטער

לאָקאַלען

צו דינגען און פערדינגען פערשידענע וואוינונגען אין אַלטע און אין נייע הייזער מיט אַלע בעקוועמליכקייטען אויף מאָנאַטליכע דירה-געלד, געוועלבער, געשעפטס- און פאַבריקס-לאָקאַלען. מעבלירטע צימערן, הייזער, ווילעס, פּלעצער פון פערשידענע פרייזען. יעדער קויפט און פערקויפט. נאָר דורך דער ביוראָ „לאָקום“, וואָס ערלעדיגט פּינקטליך און סאָליד. אינפאָרמאַציעס אָהן בעלוינונג. פיעטריקאָווער 62, פראָנט, 2. שטאָק, טעל. 166-15, טעטיג פון 8 פריה ביז 8 אָווענד.

אָפּצוגעבען אַ וואוינונג אין בעסטען צענטרום פון שטאָדט, צימער און קיך, וואַסער און זלעוו, גאַז און עלעקטריע, וואַסער-קלאָזעט און קעלער, מעסיג דירה-געלד, געאייגנעט פאַר וואוינונג אָדער ביוראָ. קלינגען 111-23 פון 10–12 בייטאָג און פון 5–7 אָווענד. 3051

פרייזווירדיג זאָפאָרט צו פערדינגען 2 בעזונדערע שטיבען צו וואוינען אָדער צו אַרבייטס-צוועקען. איין שטוב איז געריכטעט אויף ביליגען קראַפט מיט קאָנצעסיע. צו ערפאַהרען 11-טער ליסטאָפּאַד 11, פראָנט, 1-טער שטאָק, וו. 6, יעדען טאָג פון 1–3 נאָכמ. 8165

פריוואַט פאַסטענס

ס׳איז נויטיג אַרבייטערס צו דאַמסקע שניידער-אַרבייט בעשטעלט, שרודמיעסקאַ 21 ברייטשטיין.

קוואַליפיצירטע שניידער-אַרבייטער, ווי אויך גוטע האַנד-נייהערס קענען זיך מעלדען ביי ניעדזשווידזש, נאַרוטאָוויטשאַ 5. 3167

א נייהער ווערט געזוכט ביים קאַמאַשען-שטעפּער אַבאַזשאַנסקי, ביי פרידמאַן, 28-טער קאָנ. שיסער-פּולק 11. 3162

אַן אַרבייטער (רין) צו וואָלענע הענטשקעס ווערט געזוכט. קאָנסטאַנטינער 28, וו. 8. 8161

נויטיג שוסטער-געזעלען ביי אַבראַמאָוויטש, פאָדזשעטשנאַ 15. 3169

פערשידענעס

ענטשולדיגונג. דערמיט ערקלער איך אַז דער סכסוך צווישען מיר און דער פערוואַלטונג פון מאַגאַזין-שניידער-מייסטער-פעראיין, פּילסודסקיעגאָ 12, בנוגע נישט אויסטיהרען אַ בעשלוס פון דער פערוואַלטונג איז פאַרגעקומען צוליב אַ מיספערשטענדניש. אַלס ענטשולדיגונג שפענדע איך פאַר׳ן פעראיין 150 זלאָטעס.

שלמה וויינבלום, לוטאָמירסקאַ 7.

ביליג צו פערקויפען אַ גאַרטען מיט פרוכטביימער פּאַסענד פאַר זומער-וואוינונג, אין קאָנסטאַנטין ביים מאַרק, ביי ברוך שייבע. 8088

אַבאָנעמענטס-פרייז: אין לאָדז — 5 זל. אַ חודש מיט צושטעלען אַ היים; אויף דער פּראָווינץ 6-50 [illegible]
אַ חודש אין אויסלאַנד — 8 זל.
[illegible]

אַנאָנסען-פרייז: [illegible] טעקסט—18 גר. [illegible] 24—גר. [illegible]
אין טעקסט—40 [illegible] 4 [illegible] 60—
[illegible] טעקסט—12 [illegible] 8 [illegible] 18—
[illegible] 50 [illegible] 100 [illegible] 10—גר. [illegible]

Wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. [illegible] i D. [illegible]
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.
Redaktor [illegible]